



agencija za znanost i visoko obrazovanje

**IZVJEŠĆE  
STRUČNOG POVJERENSTVA  
O  
REAKREDITACIJI  
FILOZOFSKOG FAKULTETA OSIJEK,  
SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU**

**Datum preliminarnog posjeta: 20. listopada 2020.  
Datum *online* reakreditacije: 21. - 23. listopada 2020.**

Siječanj 2021.

## **SADRŽAJ**

UVOD .....	3
KRATAK OPIS VREDNOVANOGA VISOKOG UČILIŠTA .....	6
KRATKA ANALIZA PREDNOSTI I NEDOSTATAKA .....	9
PREDNOSTI VISOKOG UČILIŠTA .....	9
NEDOSTACI VISOKOG UČILIŠTA .....	9
POPIS DOBRIH PRAKSI UOČENIH NA VISOKOM UČILIŠTU.....	9
PRIMJERI DOBRE PRAKSE .....	9
ANALIZA SVAKE TEME, PREPORUKE ZA POBOLJŠANJE I OCJENA KVALITETE SVAKE TEME .....	11
I    Interni osiguravanje kvalitete i društvena uloga visokog učilišta .....	11
II   Studijski programi .....	13
I    Nastavni proces i podrška studentima .....	14
II   Nastavnički i institucijski kapaciteti .....	16
III   Znanstvena/umjetnička djelatnost .....	18
DETALJNA ANALIZA SVAKOG STANDARDA, PREPORUKE ZA POBOLJŠANJE I OCJENA KVALITETE SVAKOG STANDARDA .....	20
I    Interni osiguravanje kvalitete i društvena uloga visokog učilišta .....	20
II   Studijski programi .....	29
I    Nastavni proces i podrška studentima .....	35
II   Nastavnički i institucijski kapaciteti .....	50
III   Znanstvena/umjetnička djelatnost .....	55
PRILOZI .....	60
SAŽETAK.....	73

## **UVOD**

Agencija za znanost i visoko obrazovanje (Agencija) samostalna je pravna osoba s javnim ovlastima, upisana u sudski registar te punopravan član Europskoga registra agencija za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju (*European Quality Assurance Register for Higher Education – EQAR*) i Europske udruge za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju (*European Association for Quality Assurance in Higher Education – ENQA*).

Sva javna i privatna visoka učilišta podliježu reakreditaciji, koju svakih pet godina provodi Agencija na temelju Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju (Narodne novine 45/09) i podzakonskih propisa, poštujući Standarde i smjernice za osiguravanje kvalitete u Europskome prostoru visokog obrazovanja (*Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area – ESG*) i međunarodnu praksu na području osiguravanja kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju.

Akreditacijski savjet Agencije imenovao je Stručno povjerenstvo kako bi provelo neovisno vrednovanje Filozofskog fakulteta Osijek, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

Članovi Stručnog povjerenstva:

- Prof. Kjell Ivar Øvergård, Universitetet i Sørøst-Norge, Norveška, predsjednik Povjerenstva
- Prof. Peter Stachel, Institut für Kulturwissenschaften und Theatergeschichte, Österreichische Akademie der Wissenschaften, Austrija,
- Prof. Gerhard Leitner, Freie Universität Berlin, Institut für Englische Philologie, Njemačka
- Prof. Johanna Laakso, Universität Wien, Austrija
- Izv. prof. dr. sc. Kornelija Kuvač-Levačić, Sveučilište u Zadru, Hrvatska
- Prof. dr. sc. Sonja Špiranec, Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu, Hrvatska
- Luka Marković, Filozofski fakultet, Sveučilište u Splitu, Hrvatska, student.

Tijekom posjeta Stručno je povjerenstvo održalo sastanke:

- s upravom
- s predstavnicima Povjerenstvom za osiguravanje i unaprjeđivanje kvalitete
- sa studentima
- s voditeljima studijskih programa

- s nastavnicima zaposlenim na puno radno vrijeme
- s asistentima i znanstvenim novacima
- s voditeljima znanstvenih projekata
- Voditeljem Psihološkog savjetovališta za studente Sveučilišta
- Voditeljem Centra za metodičko-didaktička istraživanja
- Voditeljem programa cjeloživotnog učenja Pedagoško-psihološko-didaktičko-metodička izobrazba (PPDM)
- Voditeljem Centra za karijere
- ECTS koordinatorom
- ERASMUS koordinatorom
- Glasnogovornikom Fakulteta
- predstavnicima bivših studenata i vanjskih dionika, potencijalnim poslodavcima.

Hrvatski članovi Stručnog povjerenstva bili su u preliminarnom posjetu Visokom učilištu 20. listopada 2020. godine, kada su posjetili, laboratorij za potrebe psihologa, knjižnicu, informatičke kabinete, studentsku referadu i učionice te prisustvovalo nastavi, tijekom koje je održalo kratak razgovor s prisutnim studentima.

Tijekom preliminarnog posjeta Visokom učilištu, Stručno je povjerenstvo pregledalo dostupnu dodatnu dokumentaciju te studijske programe (ishode učenja).

Stručno povjerenstvo izradilo je Izvješće o reakreditaciji Filozofskog fakulteta Osijek, Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku na temelju Samoanalize Filozofskog fakulteta Osijek, popratne dokumentacije, preliminarnog posjeta i *online* sastanaka.

Izvješće sadrži:

- kratak opis vrednovanoga visokog učilišta
- kratku analizu prednosti i nedostataka
- popis dobrih praksi uočenih na visokom učilištu
- analizu svake teme, preporuke za poboljšanje i ocjenu kvalitete svake teme
- detaljnu analizu svakog standarda za vrednovanje kvalitete, preporuke za poboljšanje i ocjenu kvalitete svakog standarda
- priloge (sažetak ocjena kvalitete po svakoj temi i po svakom standardu i protokol posjeta Stručnog povjerenstva)
- sažetak.

U analizi dokumenata, posjetu Filozofskom fakultetu Osijek, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijek i pisanju Izvješća, podršku radu Stručnog povjerenstva pružili su:

- mr. sc. Sandra Bezjak, koordinator, AZVO
- Davor Jurić, prof, pomoćni koordinator, AZVO
- Igor Opić, prevoditelj tijekom posjeta, AZVO
- Lida Lamza, prevoditeljica izvješća, AZVO.

Na temelju provedenog postupka reakreditacije, a uz prethodno mišljenje Akreditacijskog savjeta, Agencija donosi akreditacijsku preporuku kojom ministru nadležnom za znanost i visoko obrazovanje preporučuje:

- 1 **izdavanje potvrde o ispunjavanju uvjeta** za obavljanje djelatnosti ili dijela djelatnosti
- 2 **uskratu dopusnice** za obavljanje djelatnosti ili dijela djelatnosti
- 3 **izdavanje pisma očekivanja** s rokom uklanjanja nedostataka do tri godine. Pismo očekivanja može obuhvatiti zabranu upisa studenata u razdoblju određenom pismom očekivanja.

Akreditacijska preporuka sadrži i ocjenu kvalitete visokog učilišta te preporuke za unapređenje kvalitete.

# KRATAK OPIS VREDNOVANOGA VISOKOG UČILIŠTA

**NAZIV VISOKOG UČILIŠTA:** Filozofski fakultet Osijek, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

**ADRESA:** Lorenza Jägera 9

**DEKAN:** izv. prof. dr. sc. Leonard Pon

## ORGANIZACIJSKA STRUKTURA:

Shema ustrojstva Filozofskoga fakulteta Osijek



**STUDIJSKI PROGRAMI:**

- preddiplomski sveučilišni studijski program *Hrvatski jezik i književnost* (jednopredmetni)
- preddiplomski sveučilišni studijski program *Njemački jezik i književnost* (jednopredmetni)
- preddiplomski sveučilišni studijski program *Informatologija* (jednopredmetni)
- preddiplomski sveučilišni studijski program *Psihologija* (jednopredmetni)
- preddiplomski sveučilišni studijski program *Hrvatski jezik i književnost* (dvopredmetni)
- preddiplomski sveučilišni studijski program *Njemački jezik i književnost* (dvopredmetni)
- preddiplomski sveučilišni studijski program *Engleski jezik i književnost* (dvopredmetni)
- preddiplomski sveučilišni studijski program *Mađarski jezik i književnost* (dvopredmetni)
- preddiplomski sveučilišni studijski program *Filozofija* (dvopredmetni)
- preddiplomski sveučilišni studijski program *Pedagogija* (dvopredmetni)
- preddiplomski sveučilišni studijski program *Povijest* (dvopredmetni)
- preddiplomski sveučilišni studijski program *Sociologija* (dvopredmetni)
- diplomske sveučilišne studijske programe *Hrvatski jezik i književnost* (jednopredmetni i dvopredmetni); smjer: nastavnički
- diplomske sveučilišne studijske programe *Njemački jezik i književnost* (jednopredmetni i dvopredmetni); smjerovi: *nastavnički, prevoditeljski*
- diplomske sveučilišne studijske programe *Engleski jezik i književnost* (dvopredmetni); smjerovi: *nastavnički, prevoditeljski*
- diplomske sveučilišne studijske programe *Filozofija* (dvopredmetni); smjer: *nastavnički*
- diplomske sveučilišne studijske programe *Povijest* (dvopredmetni); smjer: *nastavnički*
- diplomske sveučilišne studijske programe *Mađarski jezik i književnost* (dvopredmetni); smjer: *komunikološki*
- diplomske sveučilišne studijske programe *Informatologija* (dvopredmetni)
- diplomske sveučilišne studijske programe *Informacijske tehnologije* (dvopredmetni)
- diplomske sveučilišne studijske programe *Nakladništvo* (dvopredmetni)
- diplomske sveučilišne studijske programe *Pedagogija* (dvopredmetni)
- diplomske sveučilišne studijske programe *Psihologija* (jednopredmetni)
- poslijediplomski sveučilišni studijski program *Jezikoslovje*
- poslijediplomski sveučilišni studijski program *Književnost i kulturni identitet*
- poslijediplomski sveučilišni studijski program *Pedagogija i kultura suvremene škole*

**BROJ STUDENATA:**

- 1 357 redovnih studenata

**BROJ NASTAVNIKA:**

- 101 stalno zaposlenih nastavnika imenovanih u znanstveno-nastavno zvanja, 15 stalno zaposlenih nastavnika imenovanih u nastavna zvanja
- 23 asistenta i 11 poslijedoktoranada

**UPIS U UPISNIK ZNANSTVENIH ORGANIZACIJA:**

Društvene znanosti, humanističke znanosti

**KRATAK OPIS VREDNOVANOGA VISOKOG UČILIŠTA**

Filozofski fakultet Osijek jedna je od najstarijih i najvećih znanstveno-nastavnih sastavnica Sveučilišta u Osijeku. Fakultet je pravni slijednik nekadašnje Pedagoške akademije koja je utemeljena 1961. godine. Akademija je 1977. godine prerasla u Pedagoški fakultet, koji je pak 2004. godine prerastao u Filozofski fakultet.

## **KRATKA ANALIZA PREDNOSTI I NEDOSTATAKA**

### **PREDNOSTI VISOKOG UČILIŠTA**

- 1 Fakultet ima vrlo funkcionalan i cijenjen sustav osiguravanja kvalitete.
- 2 Fakultet ima funkcionalan Erasmus ured koji pruža vrlo dobru podršku za mobilnost.
- 3 Fakultet aktivno radi na uključivanju studenata u istraživanje i administraciju.
- 4 Fakultet ima skupine istraživača visoke međunarodne kvalitete.
- 5 Čelnici Fakulteta posvećeni su stvaranju pozitivnih promjena u studijskim programima te nastavnom i znanstvenom radu.
- 6 Fakultet je svjestan svojeg regionalnog i kulturnog značaja.

### **NEDOSTACI VISOKOG UČILIŠTA**

- 1 Fakultetu nedostaje odgovarajući nastavni kapacitet u akademskim područjima kao što su antička povijest, mađarski jezik i književnost i filozofija.
- 2 Heterogenost studentskog poznавanja stranih jezika prilikom upisa na studije stranih jezika stvara im probleme u ostvarivanju ishoda učenja.
- 3 Fakultet ima problema s objektivnošću ocjenjivanja - ne koriste dvostruko ocjenjivanje ni na jednom ispitu (dva neovisna ocjenjivača), a Fakultet ne osigurava anonimnost studenata na pismenim ispitima - što znači da nije moguće utvrditi stupanj intersubjektivnosti ocjenjivanja.
- 4 Pitanje zaštite osobnih podataka: javno dostupne internetske stranice Fakulteta uključuju podatke o imenima studenata.
- 5 Fakultet ne daje povratne informacije studentima o promjenama koje se smatraju potrebnima nakon negativnih komentara iz studentskih anketa.
- 6 Heterogenost kvalitete i kvantitete znanstvene produktivnosti različitih odsjeka na Fakultetu.

## **POPIS DOBRIH PRAKSI UOČENIH NA VISOKOM UČILIŠTU**

### **PRIMJERI DOBRE PRAKSE**

- 1 Fakultet je aktivno povezan s dionicima, nevladinim organizacijama i organizacijama civilnog društva.
- 2 Fakultet prikuplja informacije dionika o zapošljivosti i kvaliteti njihovih studenata.
- 3 Fond za znanstveni rad i mogućnosti dodatnog financiranja znanstvenih djelatnosti.
- 4 Pojedini kolegiji na FFOS-u ocjenjuju se jednom u semestru, a ne povremeno. Studenti su dužni ispuniti anketu prije upisa u sljedeći semestar kako Fakultet ne bi imao

problema s malim postotkom ispitanika.

- 5 Mogućnost obavljanja studentske prakse za studente prevoditeljskih smjerova na studijima engleskog i njemačkog jezika kao i studija nakladništva (tijekom kojeg studenti rade u izdavačkim kućama u Njemačkoj); to je uvedeno nakon interne tematske revizije studentske prakse i ishoda učenja studijskih programa.
- 6 Studenti FFOS-a volontiraju u organizacijama civilnog društva gdje stječu neformalne oblike prakse (npr. udruge za pomoć djeci, Austrijski kulturni forum, Šokačka grana itd.), kao i u institucijama koje su povezane s njihovim profesijama (volontiranje u arhivima, Matici hrvatskoj itd.) te u humanitarnim akcijama (pedagogija, DUHOS, LIBROS, migranti).

# **ANALIZA SVAKE TEME, PREPORUKE ZA POBOLJŠANJE I OCJENA KVALITETE SVAKE TEME**

## **I Interno osiguravanje kvalitete i društvena uloga visokog učilišta**

### **Analiza**

Visoko učilište uspostavilo je funkcionalan sustav unutarnjeg osiguranja kvalitete. Praćenje osiguranja kvalitete na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i Filozofskom fakultetu kao njegovoj sastavnici definirani su nizom dokumenata koji su poimence navedeni u Izvješću o samoanalizi. Fakultet je dobio nekoliko nagrada za kontinuirani rad na poboljšanju kvalitete. Broj dokumenata kao i opseg područja i praksi u kojima se na ovaj način osigurava kvaliteta rezultat su višegodišnjih napora Uprave da osigura kvalitetu na svim razinama znanstvenog, nastavnog i društvenog djelovanja. Na temelju preliminarnog posjeta Filozofskom fakultetu u Osijeku, Stručno povjerenstvo je utvrdilo da su se uvjeti rada zaista poboljšali kupnjom nove zgrade u Školskoj ulici 4, preseljenjem knjižnice i proširenjem nastavnog prostora u glavnoj zgradi.

Interni sustav osiguranja kvalitete uključuje sve dionike Visokog učilišta, što potvrđuje činjenica da Povjerenstvo za unapređivanje i osiguravanje kvalitete visokog obrazovanja FFOS-a ima tri predstavnika studenata i predstavnika poslodavaca. U izradi novih studijskih programa, kao i izmjena i dopuna postojećih studijskih programa, a u skladu sa Smjernicama za izradu prijedloga studijskih programa koje je donijela Uprava, sudjeluje prošireni radni tim za izradu prijedloga novih ili izmijenjenih i dopunjenih studijskih programa, koji uključuje studente diplomskih studija i predstavnike poslodavaca. Kao što je Povjerenstvo saznalo na sastanku s bivšim studentima, taj radni tim ima savjetodavnu ulogu, odnosno nema mogućnost da izravno utječe na osmišljavanje studijskih programa ili ishoda učenja.

Politika osiguranja kvalitete dio je strateškog upravljanja Visokim učilištem, što je vidljivo iz dokumenta Strategija razvoja Filozofskog fakulteta Osijek 2016.-2020., koji se izričito odnosi na kontinuirano poboljšanje kvalitete nastavnog i znanstvenog rada kao dijela misije Fakulteta.

Provedba Strategije razvoja FFOS-a za razdoblje 2016.-2020., kao i njegove misije, vizije i operativnih politika, uključuje strateške ciljeve/zadatke, pokazatelje, ciljne vrijednosti, operativni plan koji je definiran aktivnostima predviđenim za određenu godinu, definiranom odgovornošću za provedbu te mehanizmima za praćenje ostvarenosti ciljeva/zadataka. Svi su dokumenti bili dostavljeni Povjerenstvu u elektroničkoj verziji Samoanalize.

Filozofski fakultet Osijek sustavno prikuplja i analizira podatke o svojim procesima,

resursima i rezultatima te ih koristi za učinkovito upravljanje, odnosno za unapređivanje svih svojih aktivnosti i daljnji razvoj. Povjerenstvo za unapređivanje i osiguravanje kvalitete FFOS-a također izrađuje vlastite neovisne preporuke i smjernice.

Fakultet je predan razvoju i provedbi svojih politika upravljanja ljudskim potencijalima (uprava, nastavni i znanstveni djelatnici te administrativno, stručno i tehničko osoblje) u skladu s načelima i standardima struke. Fakultet je kao primjer dao unutarnju tematsku prosudbu sustava osiguranja kvalitete u 2017. godini, koja je za temu imala dijagnostiku stanja procesa upravljanja ljudskim potencijalima na Filozofskom fakultetu Osijek.

Fakultet se i dalje suočava s izazovima u primjeni sustava mjerena i praćenja rada nenastavnog osoblja. Zajedno s izradom Strategije razvoja FFOS-a 2021.-2025., Fakultet planira razviti i Jedinstvenu strategiju upravljanja ljudskim potencijalima Filozofskog fakulteta Osijek 2021.-2025.

### **Preporuke za poboljšanje**

Studentske ankete trebalo bi dodatno poboljšati, kao što je već preporučeno prilikom prethodne reakreditacije. Na sastanku sa studentima Povjerenstvo je saznalo da oni nisu zadovoljni načinom na koji se provode ankete jer tvrde da ne dobivaju povratne informacije o tome imaju li njihovi komentari utjecaja na rješavanje navedenih problema. Štoviše, studenti smatraju da anketna pitanja nisu pažljivo koncipirana i da su rezultati, tj. visoke ocjene koje većina nastavnika dobiva, upitni.

Fakultet bi trebao razviti dodatne strategije za potporu akademskoj slobodi i integritetu ustanove i nastavnih djelatnika.

Studijski programi trebali bi biti javno dostupni na internetskim stranicama, a ne tek na pismeni zahtjev. Ne postoji prijevod kataloga svih studijskih programa i kolegija. Za svaki studijski program trebalo bi izraditi kraće prezentacijske dokumente, koji bi trebali biti javno dostupni.

Društvena uloga Fakulteta mora biti jasno navedena u Strategiji razvoja.

### **Ocjena kvalitete**

Visoka razina kvalitete

## **II Studijski programi**

### **Analiza**

Studijski programi na FFOS-u pravilu se oblikuju prema potrebama poslodavaca i dionika. Postoje dokazi o redovitim revizijama i poboljšanjima studijskih programa, ali neki kolegiji na određenim studijima (Mađarski jezik i književnost) i dalje koriste zastarjele pristupe.

Visoko učilište stvorilo je sustavni pristup usklađivanju ishoda učenja na razini kolegija s onima na programskoj razini. Međutim, Povjerenstvo je uočilo pojavljivanje nepreciznih i nedosljednih ishoda učenja, nedostatak generičkih / prenosivih ishoda u većini studija i, sudeći prema komentarima studenata, neodgovarajuću dodjelu ECTS bodova.

Dokazi o postizanju predviđenih ishoda učenja studijskih programa uglavnom se temelje na metodama testiranja i ispitivanja. Studentska praksa sastavni je dio studijskih programa, ali je prema mišljenju studenata prekratka.

### **Preporuke za poboljšanje**

Zamijeniti ili nadopuniti duge verzije studijskih programa s kraćima, u kojima će fokus biti na sadržaju programa, literaturi i ispitima.

Visoko učilište trebalo bi nastaviti raditi na boljem usklađivanju ishoda učenja s ciljanim kvalifikacijama i kompetencijama koje zahtijevaju poslodavci i dionici, kao i postupcima za dobivanje povratnih informacija od dionika, poslodavaca i studenata u definiciji studijskih programa.

Uprava fakulteta trebala bi pronaći načine da stimulirati nastavnike na redovito preispitivanje, poboljšavanje i moderniziranje ishoda učenja svojih kolegija.

Trebali bi postojati bolji mehanizmi za postupak praćenja postizanja predviđenih ishoda učenja, na primjer kroz istorazinsko vrednovanje kolegija (dvostruko ocjenjivanje), kao i za osiguravanje ispravne raspodjele ECTS bodova. Ankete i drugi elementi koji se koriste za praćenje opterećenja potrebnog za svaki kolegij trebali bi se provoditi svake godine i za sve kolegije. Visoko učilište trebalo bi staviti prioritet na rješavanje posebnih slabosti nekih studijskih programa (Mađarski jezik i književnost).

Stručno povjerenstvo preporučuje sustavnije i često naknadno (induktivno) prikupljanje podataka usmjereni na studente kao i temeljitu reviziju ECTS bodova. Rezultati vrednovanja trebaju biti predstavljeni i dostupni svim studentima.

## Ocjena kvalitete

Zadovoljavajuća razina kvalitete

### III Nastavni proces i podrška studentima

#### Analiza

Kriteriji za upis i nastavak studija uglavnom su usklađeni sa zahtjevima studijskih programa. Objavljuju se na internetskim stranicama, jasno su definirani i dosljedno se primjenjuju. Pozitivan aspekt kriterija za upis na preddiplomske studije je to što pristupnici mogu steći dodatne bodove na temelju posebnih postignuća. Nadalje, Fakultet prilagođava svoje upisne kvote na temelju analize zapošljivosti bivših studenata. Prepoznavanje prethodnog učenja definirano je pravilnicima i posebnim uputama koje u praksi dobro funkcioniraju.

Visoko učilište ima definiran i funkcionalan sustav za praćenje napretka studenata. To postiže analizom studentskih anketa. Informacije obrađuje Ured za unapređivanje kvalitete obrazovanja i prodekan za nastavu i studente. Njihova izvješća koriste se za rješavanje problema i poboljšanje različitih elemenata povezanih sa studentima i nastavnim procesom. Postoji i sustav nastavnika mentora koji je Fakultet uspostavio kako bi pratilo napredak studenata. Element koji bi se tu trebao unaprijediti je nedostatak povratnih informacija koje studenti dobivaju u vezi s rezultatima anketa i radnjama koje je poduzeo Fakultet.

Generalno predano nastavno osoblje doprinosi motivaciji studenata. Nastavnici koriste razne nastavne metode koje potiču interaktivno učenje i učenje temeljeno na istraživanjima. Te su metode također prilagođene studentima s mentalnim ili fizičkim / senzornim poteškoćama na individualnoj razini. U nastavnom procesu prisutne su i moderne tehnologije, od pametnih ploča i specijalizirane opreme za izdavačku djelatnost do softvera Big Blue Button i platforme Moodle. Fakultet potiče studente na odgovornost i samostalni rad, a razne studentske udruge, skupove i istraživanja potpomaže administrativno i finansijski.

Visoko učilište ima razvijen sustav podrške za studente koji u velikoj mjeri pokriva sve njihove potrebe. To uključuje smjernice za studiranje, akademski rad i privatna pitanja, a dodatnu podršku daje i sustav nastavnika mentora. Studentima su na raspolaganju Centar za karijere, Psihološko savjetovalište, sveučilišni Ured za studente s invaliditetom, osobni asistenti, ESN Osijek, fakultetski Erasmus-koordinator i CEEPUS-koordinatori kao i ostalo fakultetsko osoblje, organizacije i povjerenstvima. Počasni student prodekan i studentski pravobranitelj također nude sigurnu liniju studentima da izraze svoje probleme, nezadovoljstvo i zatraže pomoć. Jedan od aspekata koji se može poboljšati je dostupnost Ureda za studentska pitanja i studijske programe. Studenti su

izvijestili o nedostatku podrške, uglavnom administrativne, posebno na početku akademske godine. Drugo, iako su razlozi objektivni (nedavno formiranje odsjeka, dio kriterija za napredovanje u akademskom zvanju propisano je vrijeme provedeno u trenutnom zvanju), odsjecima za društvene znanosti nedostaju istraživači najviše razine.

Postupci za prijavu i upis te nastavni proces prilagođeni su individualnim potrebama studenata iz ranjivih i nedovoljno zastupljenih skupina. Ured za studente s invaliditetom vodi registar studenata s invaliditetom, nudi podršku (asistenti u nastavi na razini Fakulteta, specijalizirana računala, čitač zaslona, elektroničko povećalo, specijalizirani kalkulator, diktafon, olovka za čitanje i psihološko savjetovanje) i informira ih o njihovim pravima. Većina fakultetskih objekata dostupna je studentima s invaliditetom, ali ne svi (primjer: novi laboratorij za psihološka / lingvistička istraživanja).

Fakultet ima veliku odlaznu studentsku mobilnost u usporedbi s ostalim sastavnicama Sveučilišta u Osijeku, što potkrepljuje tvrdnju da Fakultet informira i nudi podršku studentima u prijavi i provođenju programa razmjene. Priznavanje ECTS bodova izvrsno se rješava sporazumima o učenju koji se sklapaju prije početka mobilnosti, a dodatni bodovi bilježe se u službenim dokumentima. Osim mobilnosti, studenti sudjeluju na raznim međunarodnim konferencijama i projektima (na primjer ISHA konferencije / seminari koji se organiziraju diljem Europe nekoliko puta godišnje), a fakultet ih podržava finansijski ili na neki drugi način.

Fakultet informira i pruža podršku stranim studentima pri upisu i studiranju, za što su zaduženi razni međunarodni koordinatori. Strani studenti također imaju priliku pohađati program učenja hrvatskoga jezika te dobiti prikladan broj bodova za uspješan završetak tog programa. Većina kolegija na Fakultetu izvodi se na hrvatskom jeziku, osim kolegija koji su povezani sa studijskim programima engleskog, mađarskog i njemačkog jezika i književnosti. Ovaj segment izvođenja nastave na studijima jezika trebalo bi poboljšati, posebno na odsjecima za društvene znanosti. Više informacija i detaljnije objašnjenje ovog elementa dani su u kriteriju 3.7.

Kriteriji i metode vrednovanja su objavljeni, dostupni studentima i jasno definirani. Općenito, ove su metode usklađene s nastavnim metodama koje se koriste u praksi. Postoji problem s objektivnošću i pouzdanošću ocjenjivanja. Iako Fakultet koristi neke metode koje mogu pomoći u tom pogledu, trebalo bi uložiti više naporu u donošenje i provedbu pravila koje trenutno ne postoje. Ovo je pitanje dalje razrađeno u kriteriju 3.8.

Diplome i dodaci diplomi izdaju se u skladu s odgovarajućim propisima.

Fakultet pomno prati zapošljivost diplomiranih studenata, a upisne kvote usklađuje s potrebama tržišta rada. Fakultet također održava kontakt s Alumni udrugom i pruža podršku studentima u vezi s njihovim karijerama putem Centra za karijere.

### **Preporuke za poboljšanje**

Fakultet bi mogao razmotriti daljnje poboljšanje stope odustajanja od studija i postupka odabira studenata prvih godina tako što će propisati minimalne ocjene potrebne za upis i poboljšati vezu između ispita Državne mature i područja studija.

Studenti bi trebali dobivati povratne informacije o rezultatima analize studentskih anketa i o koracima koje je Fakultet poduzeo na temelju tih rezultata; studenti bi također trebali dobivati povratne informacije u vezi sa svim ostalim oblicima studentskih žalbi.

Fakultet bi se trebao nastaviti fokusirati na profesionalni razvoj karijere djelatnika iz područja društvenih znanosti.

Tijekom užurbanijih razdoblja akademske godine, Ured za studente i studije trebao bi imati duže radno vrijeme i više djelatnika.

Fakultet mora osigurati pristup svim nastavnim i znanstvenim prostorijama za studente u kolicima.

Studijski programi moraju imati predavanja na stranim jezicima koja odgovaraju znanstvenoj i/ili kulturnoj domeni svakog pojedinog studijskog programa.

Fakultet mora primijeniti sustav dvostrukog ocjenjivanja (ili nešto slično) i osigurati anonimnost studenata na pismenim ispitima.

### **Ocjena kvalitete**

Zadovoljavajuća razina kvalitete

## **IV Nastavnički i institucijski kapaciteti**

### **Analiza**

Nastavni kapaciteti i kvaliteta nastave općenito su dobri kao i omjer studenata i nastavnika, ali potrebno je napomenuti da u nekim područjima nedostaje kvalificiranih nastavnika, posebno na studijima mađarskog jezika i povijesti (antička povijest) te dijelom na studiju filozofije. Za studij filozofije se čini da su područja interesa nekih nastavnika dosta uska i da nedostaje univerzalnih i općenitije preglednih predavanja. Formalna razina kvalifikacija nastavnika na studijima iz društvenih znanosti u prosjeku

je niža nego na humanističkim znanostima; prema komentarima djelatnika, to je posljedica toga što je ovaj odsjek mlađi.

Podrška studenata općenito je dobra kao i podrška djelatnicima od strane sveučilišta. Knjige i nastavni materijali za studente neprestano se unaprjeđuju. Pažljivo se koriste mogućnosti koje pružaju međunarodni programi razmjene, a bivši studenti osječkog sveučilišta (alumni) redovito su uključeni u planiranje.

Ukupni omjer redovnih i izvanrednih nastavnika i studenata iznosi približno 1:10 ili 1:9, što je vrlo dobar omjer.

Prema komentarima nastavnika, nastavni rad je usklađen sa zakonodavstvom i kolektivnim ugovorima.

Zapošljavanje i napredovanje nastavnika slijedi opće propise znanstvene politike u Hrvatskoj. Postupci vrednovanja izvrsnosti su transparentni. Pozitivna praksa koja podupire izvrsnost u nastavi je kontinuirano vrednovanje svih nastavnika i kolegija jednom u semestru.

Radni prostor za studente značajno je proširen od zadnje akreditacije, ali situacija je još daleko od idealne. Knjižnica je preseljena na prikladnije mjesto s više prostora (52 radna mjesta za studente), ali potrebno je još više prostora (Fakultet uskoro planira proširiti knjižnicu). U međuvremenu su sve učionice opremljene računalnom opremom, a postoji i nekoliko specijaliziranih računalnih učionica.

Činilo se da se finansijskim resursima dobro upravlja, iako je novac očito ograničen, posebno za nastavu.

### **Preporuke za poboljšanje**

Poboljšanja ne može provesti samo Sveučilište, ali bilo bi dobro da pokušaju dobiti nastavne djelatnike koji su specijalizirani za spomenuta polja. Studijski programi iz stranih jezika trebali bi se usmjeriti na znatno drukčiju razinu kompetencija studenata na početku studija.

U danim okolnostima hrvatske znanstvene politike, FFOS bi trebao pokušati pronaći specijalizirane nastavnike za studije mađarskog jezika i književnosti, antičke povijesti i filozofije. Trebalo bi poticati i podržavati mlađe nastavnike odsjeka za društvene znanosti na stjecanje više razine kvalifikacija.

Zapošljavanje novih nastavnika trebalo bi se posebno usmjeriti na ona nastavna

područja u kojima nedostaje kvalificiranih djelatnika, npr. društvene znanosti, mađarski jezik, antička povijest i filozofija. Na studiju filozofije je potrebno proširiti i razraditi raspon tema koje se pokrivaju u nastavi.

Uprava bi trebala osigurati da studenti s invaliditetom mogu sami pristupiti svim učionicama i prostorijama za istraživanje.

Fakultet bi u bližoj budućnosti trebao riješiti problem nedostatka radnih mesta za studente u knjižnici.

Kako bi više novca za nastavne djelatnike - posebno u već spomenutim poljima mađarskog jezika, filozofije i (antičke) povijesti - bilo korisno za podizanje razine kvalitete, trebalo bi ispitati i podržavati sponzorstva koja su usklađena sa zakonskim okviru.

### Ocjena kvalitete

Zadovoljavajuća razina kvalitete

## V Znanstvena/umjetnička djelatnost

### Analiza

Evidencija Visokog učilišta pokazuje očita poboljšanja, kako u kvaliteti tako i u kvantiteti istraživačkih i publikacijskih aktivnosti tijekom razdoblja koje se vrednuje. Nastavnici i suradnici svjesni su važnosti svojih istraživanja i predani su svojoj znanstvenoj misiji, a implementiran je i očito uspješan sustav poticaja. Razina nacionalnih i međunarodnih priznanja je zadovoljavajuća i pokazuje da Visoko učilište ozbiljno teži jačanju međunarodne reputacije. Međutim, postoje značajne razlike između pojedinih odsjeka, posebno što se tiče međunarodne suradnje i objavljivanja na visokoj međunarodnoj razini. Poveznice između istraživačkih tema i tema doktorskih i magistarskih radova ukazuju na uspješnost nastave koja se temelji na istraživačkom radu.

Čini se da Visoko učilište ozbiljno shvaća svoju društvenu važnost; postoji očita predanost popularizaciji znanosti i prijenosu znanja. Aktivna svijest nastavnika i suradnika o tome jedan je od najpozitivnijih aspekata našeg vrednovanja.

Visoko učilište ima strateški program istraživanja koji se sustavno prati. Postoji jasna i hvale vrijedna težnja za poboljšanjem istraživačkih resursa i njihovom raspodjelom, ali trenutni sustav pokazuje i neke slabosti: vlastiti fond za znanstveni rad predstavlja važnu inovaciju, ali neprestane promjene u njegovoj strukturi i sredstvima koja se izdvajaju čine planiranje istraživačkih aktivnosti dosta izazovnim za pojedine

znanstvenike.

### **Preporuke za poboljšanje**

Visoko učilište trebalo bi nastaviti poticati međunarodne težnje i ambicioznije istraživačke i publikacijske projekte svih djelatnika te osigurati da nijedan odsjek ne zaostaje za ostalima.

Funkcioniranje fonda za znanstveni rad trebalo bi biti stabilnije i predvidljivije, kako bi se olakšalo planiranje budućih istraživačkih aktivnosti, a trebao bi pokrivati i istraživačke aktivnosti doktoranda (ako je to moguće).

### **Ocjena kvalitete**

Zadovoljavajuća razina kvalitete

# **DETALJNA ANALIZA SVAKOG STANDARDA, PREPORUKE ZA POBOLJŠANJE I OCJENA KVALITETE SVAKOG STANDARDA**

## **I Interno osiguravanje kvalitete i društvena uloga visokog učilišta**

### **1.1. Visoko je učilište uspostavilo funkcionalan sustav unutarnjeg osiguranja kvalitete.**

#### **Analiza**

Praćenje osiguravanja kvalitete na Sveučilištu u Osijeku i Filozofskom fakultetu kao njegovoj sastavnici regulirano je nizom dokumenata koji su navedeni u Samoanalizi. Navedeni su akti, pravilnici i priručnici sa svih relevantnih razina: od europske i nacionalne (npr. Zakon o osiguranju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju, Standardi i smjernice za osiguravanje kvalitete u europskom prostoru visokog obrazovanja itd.) do pojedinačnih pravilnika i priručnika koji reguliraju osiguranje kvalitete na Sveučilištu i Filozofskom fakultetu. Najvažnije je spomenuti da je Filozofski fakultet u Osijeku izradio Strategiju razvoja 2016.-2020. kao i Strateški plan znanstvenih istraživanja Filozofskog fakulteta 2018.-2022. Također bismo željeli spomenuti dokumente koji uređuju interni sustav osiguranja kvalitete, poput Sustročnjačko praćenje i podrška na Filozofskom fakultetu - priručnik za sveučilišne nastavnike, Vrednovanje i ocjenjivanje rada studenata na Filozofskom fakultetu - priručnik za sveučilišne nastavnike i mnogi drugi dokumenti.

Broj dokumenata i raspon područja i praksi u kojima se na ovaj način osigurava kvaliteta rezultat su višegodišnjih napora Uprave da osigura kvalitetu na svim razinama znanstvenog, nastavnog i društvenog djelovanja. Interni sustav obuhvaća i ocjenjuje cjelokupnu aktivnost Visokog učilišta i svaki njegov segment. Potrebno je napomenuti da je Fakultet dobio nekoliko nagrada za kontinuirani rad na poboljšanju kvalitete. Riječ je o Certifikatu za učinkovit, razvijen i funkcionalno ustrojen sustav osiguravanja kvalitete koju je 2016. godine dodijelio Akreditacijski savjet Agencije za znanost i visoko obrazovanje i Povelji za poseban doprinos u edukaciji i promociji kvalitete, dodijeljeno 2018. od strane Hrvatskog društva za kvalitetu.

Resursi za učenje pokriveni su u Izvješću o kvaliteti nastave, u sklopu točke 5. (Resursi, kapaciteti i oblici podrške studentima) koja pokriva napredak studenata. Na temelju preliminarnog posjeta Filozofskom fakultetu Osijek, Stručno povjerenstvo je utvrdilo da su se uvjeti rada zaista poboljšali kupnjom nove zgrade u Školskoj ulici 4, preseljenjem knjižnice i proširenjem nastavnog prostora u glavnoj zgradi.

Interni sustav osiguranja kvalitete uključuje sve dionike Visokog učilišta, što potvrđuje činjenica da Povjerenstvo za unapređivanje i osiguravanje kvalitete FFOS-a ima tri predstavnika studenata i predstavnika poslodavaca. Štoviše, Priručnik za osiguravanje i unapređivanje kvalitete obrazovanja i znanstvenoistraživačkog rada na Filozofskom fakultetu Osijek, treće izdanje (točka 4.1.4. Provedba unutarnje prosudbe sustava za osiguravanje kvalitete) propisuje da taj postupak provodi neovisno interno Povjerenstvo za prosudbu sustava osiguravanja kvalitete, koje uključuje predstavnika studenata i predstavnika vanjskih dionika. U izradi novih studijskih programa, kao i izmjena i dopuna postojećih studijskih programa, a u skladu sa Smjernicama za izradu prijedloga studijskih programa koje je donijela Uprava, sudjeluje prošireni radni tim za izradu prijedloga novih ili izmijenjenih i dopunjenih studijskih programa, koji uključuje studente diplomskih studija i predstavnike poslodavaca. Kao što je Povjerenstvo saznalo na sastanku s bivšim studentima, taj radni tim ima savjetodavnu ulogu, odnosno nema mogućnost da izravno utječe na osmišljavanje studijskih programa ili ishoda učenja.

Politika osiguravanja kvalitete dio je strateškog upravljanja Visokim učilište, što je vidljivo iz dokumenta Strategija razvoja Filozofskog fakulteta Osijek 2016.-2020., koji se izričito referira na kontinuirano poboljšavanje kvalitete nastavnog i znanstvenog rada kao dijela misije Fakulteta.

Provedba Strategije razvoja FFOS-a za razdoblje 2016.-2020., kao i njegove misije, vizije i operativnih politika, uključuje strateške ciljeve/zadatke, pokazatelje, ciljne vrijednosti, operativni plan koji je definiran aktivnostima predviđenim za određenu godinu, definiranom odgovornošću za provedbu te mehanizmima za praćenje ostvarenosti ciljeva/zadataka. Neovisna radna skupina za praćenje provedbe Strategije razvoja Fakulteta jednom godišnje podnosi Izvješće o realizaciji operativnog plana Strategije razvoja Filozofskog fakulteta Osijek. Svake godine pojedini odsjeci izrađuju SWOT analizu odsjeka, na temelju čega Uprava izrađuje SWOT analizu Fakulteta, a u posljednja dva ciklusa i TOWS analizu koja je osnova za izradu operativnog plana razvoja za nadolazeću godinu. Također se izrađuju SWOT analiza za stručnu praksu. Svi su dokumenti bili dostupni Povjerenstvu u sklopu elektroničke verzije Samoanalize.

Filozofski fakultet Osijek sustavno prikuplja i analizira podatke o svojim procesima, resursima i rezultatima te ih koristi za učinkovito upravljanje, odnosno za unapređivanje svih svojih aktivnosti i daljnji razvoj. Pored praćenja provedbe Strateškog plana FFOS-a za razdoblje 2016.-2020., Povjerenstvo za unapređivanje i osiguravanje kvalitete donosi svoj Akcijski plan te godišnje izvještava o njegovoj provedbi. Jednom se godišnje vrši i unutarnja tematska prosudba sustava osiguravanja kvalitete, kojoj prethodi imenovanje Povjerenstva za provođenje unutarnje prosudbe sustava za osiguravanje kvalitete. Na temelju navedenog, Povjerenstvo za osiguravanje

kvalitete FFOS-a također izrađuje vlastite neovisne preporuke i smjernice. Jednom godišnje, prodekan za nastavu i studente podnosi Izvješće o kvaliteti nastave koji sadrži sljedeće elemente: (1) Studijski programi i njihova izvedba, (2) Kvaliteta nastavnog procesa, (3) Struktura , broj i prolaznost studenata na preddiplomskim, diplomskim i poslijediplomskim studijima, (4) Struktura, usavršavanje i vrednovanje kvalitete rada nastavnika i (5) Resursi, kapaciteti i oblici podrške studentima.

Filozofski fakultet Osijek koristi različite metode prikupljanja informacija o procjeni kvalitete. U svrhu poboljšanja nastavnog procesa koriste se rezultati Jedinstvene sveučilišne studentske ankete te Nastavničke ankete. Prodekan za nastavu i studente analizira rezultate Jedinstvene sveučilišne studentske ankete, odnosno pregledava i brojčane i opisne studentske komentare o nastavnicima i o tome izvještava dekana Fakulteta. S nastavnicima koji su slabije ocijenjeni obavlja se razgovor i analiza njihova rada te utvrđuju mjere za poboljšanje rada (dokaz: primjeri dopisa Uprave i odgovori nastavnika koji su u anketi dobili slabije ocjene ili onih čiji je rad dobio negativne komentare studenata).

Fakultet je posvećen razvoju i provedbi politika upravljanja ljudskim potencijalima (upravljačkim, nastavno-znanstvenim, administrativnim, stručnim i tehničkim) u skladu s načelima i standardima struke. Fakultet je kao primjer dao unutarnju tematsku prosudbu sustava osiguranja kvalitete iz 2017. godine, koja se bavila dijagnostikom stanjem procesa upravljanja ljudskim potencijalima na Filozofskom fakultetu Osijek. Analizirano je stanje stvari, procijenjene su potrebe i izrađeno izvješće o trenutnom stanju i potrebama za razvojem deset elemenata funkcije upravljanja ljudskim potencijalima. U skladu s preporukama Povjerenstva za unutarnju tematsku prosudbu sustava osiguranja kvalitete, uprava Fakulteta uključila je sve djelatnike u izradu Strategije razvoja FFOS-a 2016.-2020., čiju je izradu vodio vanjski dionik - konzultant, a također i u izradu opisa poslova za pojedina radna mjesta, planiranje potreba za zapošljavanjem, pribavljanje i odabir pravih kandidata, kreiranje programa usavršavanja djelatnika, izradi projekcija planova napredovanja, razvoju naprednog sustava motiviranja i nagrađivanja nastavnog i nenastavnog osoblje te analizi i izvještavanju o sustavu upravljanja ljudskim potencijalima kao i njegovoј učinkovitosti.

Fakultet se i dalje suočava s izazovima u implementiranju sustava mjerena i praćenja uspješnosti nenastavnog osoblja. Paralelno s izradom Strategije razvoja FFOS-a 2021.-2025., Fakultet planira razviti i Jedinstvenu strategiju upravljanja ljudskim potencijalima Filozofskog fakulteta Osijek 2021.-2025.

### Ocjena kvalitete

Visoka razina kvalitete

## **1.2. Visoko učilište primjenjuje preporuke za unaprjeđenje kvalitete iz ranije provedenih vrednovanja.**

### **Analiza**

Visoko učilište analiziralo je preporuke za poboljšanje kvalitete i provodi aktivnosti na temelju prethodnih unutarnjih i vanjskih vrednovanja. Stručno povjerenstvo može potvrditi da Fakultet analizira provedena poboljšanja te da ona predstavljaju temelj za daljnji razvoj Fakulteta.

Prethodni postupak reakreditacije Filozofskog fakulteta Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku proveden je 2014. godine. Na temelju preporuka u postupku reakreditacije Fakulteta, izrađeni su, provedeni te Agenciji za znanost i visoko obrazovanje dostavljeni Akcijski plan za poboljšanje kvalitete i godišnjeg Izvješća o ostvarenju plana za akademsku 2014./2015. godinu, a zatim i Akcijski plan za unapređenje kvalitete i godišnjeg Izvješća o ostvarenju plana za akademsku 2015./2016. godinu, u kojima su navedene sve poduzete aktivnosti i njihovi rezultati. FFOS je analizirao preporuke za poboljšanje kvalitete navedene u Izvješću Stručnog povjerenstva o reakreditaciji Filozofskog fakulteta Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, poduzeo konkretne aktivnosti i na temelju njih ostvario svoje razvojne ciljeve postavljene za ovo petogodišnje razdoblje. Preporuke Stručnog odbora uzete su kao osnova za izradu i praćenje provedbe akcijskog plana razvoja, a pripremljen je i Pregled izvješća o reakreditaciji i praćenje razvoja.

Od posljednjeg postupka reakreditacije Fakulteta 2014. godine, Filozofski fakultet poboljšao je sve svoje djelatnosti, o čemu svjedoči i Certifikat za učinkovit, razvijen i funkcionalan sustav osiguravanja kvalitete kao i Povelja za poseban doprinos u edukaciji i promociji kvalitete koju mu je 2018. godine dodijelilo Hrvatsko društvo za kvalitetu.

U suradnji s vanjskim konzultantom, izrađena je Strategija razvoja FFOS-a za razdoblje 2016.-2020., u čiju su izradu bili uključeni i djelatnici Fakulteta na svim razinama, a na brojnim su razinama izrađena i izvješća o provedbi ciljeva utvrđenih godišnjim operativnim planovima.

Fakultet je proveo ukupno pet tematskih unutarnjih prosudbi sustava osiguravanja kvalitete: (1) Usklađenost ishoda učenja kolegija s ishodima učenja studijskih programa (2015.), (2) Dodjela i primjena ECTS bodova u studijskim programima FFOS-a (2016.), (3) Stanje procesa upravljanja ljudskim potencijalima na FFOS-u (2017.), (4) Ishodi učenja u odnosu na razine kvalifikacije i usklađenost ishoda programa i ishoda kolegija na FFOS-u (2018.) i (5) Studentska praksa na FFOS-u (2019.).

Rezultati postignuti na temelju preporuka Povjerenstava za unutarnju prosudbu: 2015. godine revidiran je Priručnik za osiguranje i unapređivanje kvalitete obrazovanja i znanstvenoistraživačkog rada na Filozofskom fakultetu Osijek - 3. izdanje; godine 2020. usvojen je novi Priručnik za osiguravanje i unapređivanje kvalitete FFOS-a.

Fakultet je usvojio 59 dodatnih dokumenata (pravilnika, poslovnika, procedura, naputaka, smjernica, standarda, obrazaca i dijagrama) u svrhu osiguranja kvalitete različitih djelatnosti Fakulteta. Poslovanje Fakulteta je unaprijeđeno (uvedena je *online* nastava, a potom i *online* upisi na program cjeloživotnog učenja Psihološko-pedagoško-didaktičko-metodička izobrazba; razvijena je mrežna aplikacija za vođenje stručne prakse kao i aplikacije e-dostava, e-putni nalozi i drugo).

Fakultet je stekao pravo za izvođenje 7 novih sveučilišnih studijskih programa: (prediplomski sveučilišni dvopredmetni studiji: Sociologija, Povijest umjetnosti i Informatologija te diplomski sveučilišni dvopredmetni studiji: Informatologija, Informacijske tehnologije, Nakladništvo i Sociologija), a u tijeku je izrada dodatnih dvaju sveučilišnih studijskih programa: (1) prediplomski sveučilišni jednopredmetni studij Engleski jezik i književnost te (2) diplomski sveučilišni dvopredmetni (dualni) studij Komunikologija. U opsegu većem od 20 % izmijenjeno je 13 sveučilišnih studijskih programa, a pri samom je kraju postupak izmjena dodatnih 9 sveučilišnih studijskih programa.

### Preporuke za poboljšanje

Studentske ankete trebalo bi dodatno poboljšati, kao što je već preporučeno prilikom prethodne reakreditacije. Na sastanku sa studentima Povjerenstvo je saznalo da oni nisu zadovoljni načinom na koji se provode ankete jer tvrde da ne dobivaju povratne informacije o tome imaju li njihovi komentari utjecaja na rješavanje navedenih problema. Štoviše, studenti smatraju da anketna pitanja nisu pažljivo koncipirana i da su rezultati, tj. visoke ocjene koje većina nastavnika dobiva, upitni.

### Ocjena kvalitete

Visoka razina kvalitete

## 1.3. Visoko učilište podupire akademski integritet i slobode, sprječava sve oblike neetičnog ponašanja, netolerancije i diskriminacije.

### Analiza

Visoko učilište podupire akademski integritet i slobode, pridržava se etičkih standarda i u zadovoljavajućoj mjeri čuva akademski integritet i slobode.

Kao sastavnica Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Filozofski fakultet djeluje u skladu s Etičkim kodeksom Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, kojim se utvrđuje osnovna i opća etička načela i vrijednosti u znanosti i visokom obrazovanju. Utvrđivanje etičnosti rada u istraživanju znanstvenika Fakulteta regulirana je od strane Etičkog povjerenstva FFOS-a, koje je osnovano 2013. godine. Prethodnu provjeru etičnosti istraživanja provodi i Ekspertna skupina za etička pitanja u psihologiskim istraživanjima. Fakultet educira nastavno i nenastavno osoblje o različitim temama povezanim s Etičkim kodeksom, kao što je etike u nastavi, istraživanju i pisanju znanstvenih i stručnih radova, te stoga ispunjava standard koji od zaposlenika visokog učilišta i studenata zahtijeva da temelje svoje rad na akademskim etičkim standardima. Sukladno članku 110.b Pravilnika o radu, zaposlenici Fakulteta mogu se, osim dekanu Fakulteta, obratiti i osobu određenoj za primanje i rješavanje pritužbi vezanih uz zaštitu od diskriminacije, odnosno zaštitu dostojanstva zaposlenika.

Standardi i propisi koji reguliraju zaštitu studentskih prava definirani su Pravilnikom o studijima i studiranju na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Pravilnikom o stegovnoj odgovornosti nastavnika i suradnika, Pravilnikom o stegovnoj odgovornosti studenata i radom Povjerenstva za nastavu i studente, u čiji sastav ulaze prodekan za nastavu i studente (predsjednik), tajnik Fakulteta, voditelj Ureda za studente i studije te predstavnik nastavnika i predstavnika studenata (članovi). Fakultet ima studentskog pravobranitelja kao i počasnog studentskog prodekana, što je primjer dobre prakse. Student prodekan služi kao neposredna veza između studenata i uprave Fakulteta te sudjeluje u radu Stručnog kolegija i Fakultetskog vijeća na poziv dekana kada je riječ o pitanjima od velike važnosti za studente. Studenti imaju predstavnika i u Etičkom povjerenstvu FFOS-a.

Visoko učilište sustavno se bavi pitanjima plagijarizma, varanja i akademskog nepoštenja. O tome svjedoči i korištenje sustava Turnitin (softver za otkrivanje plagijarizma) koji je namijenjen nastavnicima i mentorima kao alat za olakšavanje provjere izvornosti studentskih radova, a studentima i nastavnicima kao alat za samoprovjeru vlastitih radova. Fakultet redovito organizira edukacije za upotrebu softvera za otkrivanje plagijata Turnitin. Studenti i nastavnici dobivaju podršku za korištenje navedenog softvera od strane djelatnika knjižnice.

Pravilnik o završnim i diplomskim radovima i diplomskim ispitima regulira postupak provjere originalnosti radova na temelju analize softvera Turnitin. Pravilnik sadrži Izjavu o akademskoj čestitosti i suglasnosti za javno objavlјivanje koju potpisuju studenti prilikom predaje rada mentoru, čime se obvezuju da je rad njihovo vlastito djelo i da ne sadrži kopirane dijelove teksta iz tuđih radova, a da nisu označeni kao citati s navedenim izvorom odakle su preneseni. Mentorи dodatno potvrđuju izvornost rada

ispunjavanjem određenog obrasca u mrežnim aplikacijama za završne i diplomske radove, čime jamče da su provjerili izvornost rada i da rad u tom pogledu odgovara etičkim načelima akademskog pisanja.

Uzimajući u obzir informacije iz prakse o omjeru između podnesenih i završenih postupaka, Fakultet je obavijestio Stručno povjerenstvo o postupcima koji su proslijedjeni višoj instanci (2 slučaja) i dovršenim postupcima za otkrivanje i sankcioniranje neetičnih oblika ponašanja (2 slučaja). Također postoje primjeri sankcioniranja neetičnog ponašanja, netrpeljivosti i diskriminacije (1 slučaj).

#### **Preporuke za poboljšanje**

Fakultet bi trebao razviti dodatne strategije za potporu akademskoj slobodi i integritetu ustanove i nastavnih djelatnika.

#### **Ocjena kvalitete**

Zadovoljavajuća razina kvalitete

#### **1.4. Visoko učilište osigurava dostupnost informacija o važnim aspektima svojih aktivnosti (nastavnoj, znanstvenoj/umjetničkoj i društvenoj ulozi).**

##### **Analiza**

Odabrani podaci o studijskim programima i ostalim aktivnostima Fakulteta javno su dostupni na hrvatskom jeziku, a odabirom jezika u gornjem desnom kutu internetske stranice i na pet stranih jezika. Strategija razvoja FFOS-a 2016.-2020. prevedena je na engleski jezik, kao i FFOS-ov Strateški program znanstvenih istraživanja 2018.-2022. te Priručnik za osiguravanje kvalitete rada FFOS-a (2020.). Kako bi se osigurala kvaliteta pružanja informacija, ustanovljeno je Uredništvo mrežnih stranica, a svi odsjeci i samostalne katedre imaju svoje mrežne administratore.

Fakultet obavještava dionike o drugim pokazateljima (na primjer, zapošljivosti diplomiranih studenata, rezultatima prethodnih vrednovanja itd.). Informacije o tim temama prikupljaju se kontinuirano i prezentiraju se raznim dionicima putem medija, a javnost se također informira o novim studijskim programima koje Fakultet razvija (o čemu svjedoči snimka priloga na Televiziji Slavonije i Baranje i članak o novom programu cjeloživotnog učenja na novinskom portalu Glas Slavonije). Javnost se, između ostalog, obavještava i putem Sveučilišnog glasnika i glasnogovornice Fakulteta (osobe zadužene za odnose s javnošću).

Fakultet informira dionike o kriterijima za upis, upisnim kvotama, studijskim programima, ishodima učenja i kvalifikacijama te oblicima podrške dostupnim

studentima. O događanjima na Fakultetu i uspjesima svojih projekata, studenata i djelatnika Fakultet izvještava i putem društvene mreže Facebook.

### **Preporuke za poboljšanje**

Studijski programi trebali bi biti javno dostupni na internetskim stranicama, a ne tek na pismeni zahtjev. Ne postoji prijevod kataloga svih studijskih programa i kolegija. Za svaki studijski program trebalo bi izraditi kraće prezentacijske dokumente, koji bi trebali biti javno dostupni.

### **Ocjena kvalitete**

Zadovoljavajuća razina kvalitete

## **1.5. Visoko učilište razumije i potiče razvoj svoje društvene uloge.**

### **Analiza**

Doprinos Fakulteta uglavnom je usmjeren na razvoj lokalne civilne zajednice i demokracije sudjelovanjem u znanstvenim i kulturnim manifestacijama kao što su Noći knjige, Festival znanosti i Smotra Sveučilišta, u kojima uz nastavnike mentore sudjeluju i studenti. Među događajima koje je FFOS organizirao i koji su se održali u zgradici Fakulteta, treba istaknuti Noć FFOS-a, programski tjedan Uhvati ritam u knjižnici i Izložbu o glagoljici (u sklopu Mjeseca hrvatske knjige). Nastavnici i studenti FFOS-a nadalje sudjeluju u aktivnostima drugih organizatora kojima je cilj promicanje struke i poticanje razvoja lokalne zajednice. FFOS se trudi ujediniti aktivnosti u vezi s njegovom ulogom u lokalnoj zajednici i razvojem demokratskog društva promicanjem aktivnog odnosa prema manjinama i ranjivim skupinama (npr. izložba Krakovske jaslice, Izložba o poljskom jeziku i Dani otvorenih vrata Filozofskog fakulteta). Fakultet prepoznaje svoju ulogu u promicanju vrijednosti multikulturalizma, osobito u kontaktima s poljskom, njemačkom i austrijskom kulturom, što dokazuje konferencija pod nazivom Komunikacije i jezik - Manjine kako ih vidimo i čujemo koja se održava već tri godine zaredom.

Aktivnosti FFOS-a uključuju popularizaciju znanosti, što dokazuju već spomenuta događanja kao i intermedijalni i interaktivni projekt Glagoljaška večer(a), koji se provodi u okviru studijskog programa Hrvatski jezik i književnost. To je primjer dobre prakse i zbog činjenice da je 2018. godine FFOS-u donio godišnju nagradu za popularizaciju i promidžbu znanosti iz znanstvenoga područja humanističkih znanosti, znanstvenog polja filologija. Fakultet također organizira javna predavanja (Otvoreni četvrtak). To dokazuje da FFOS doprinosi temeljima akademske profesije i odgovornosti nastavnika, a također potiče studente da daju svoj doprinos razvoju Visokog učilišta i lokalne zajednice.

## **Preporuke za poboljšanje**

Društvena uloga Fakulteta mora biti jasno navedena u Strategiji razvoja.

## **Ocjena kvalitete**

Visoka razina kvalitete

### **1.6. Programi cjeloživotnog učenja koje visoko učilište izvodi usklađeni su sa strateškim ciljevima i misijom visokog učilišta te društvenim potrebama.**

#### **Analiza**

FFOS izvodi osam programa cjeloživotnog učenja (Pedagoško-psihološko-didaktičko-metodička izobrazba, Dodatno stručno usavršavanje za lektorske i korektorske poslove, Konferencijsko prevođenje, Učenje njemačkog jezika u svrhu visokoškolske nastave, Python, računalno razmišljanje i programiranje, Socijalno-emocionalno učenje u odgoju i obrazovanju, Primijenjena metodologija za istraživanje i razvoj te Hrvatski jezik, povijest i kultura za strance).

Svi programi cjeloživotnog učenja usklađeni su s misijom i strateškim ciljevima Filozofskog fakulteta Osijek kao i s misijom i vizijom Strategije razvoja FFOS-a 2016.-2020. koji, između ostalog, uključuje cilj 'razvijanje prepoznatljivih programa' i zadatak 'razvoj programa cjeloživotnog učenja'. Ovi su programi također usklađeni sa potrebama zajednice, što dokazuju izjave lokalnih vlasti (Osječko-baranjska županija i Agencija za odgoj i obrazovanje) i dionika (kao što je Žito d.o.o.; cjeloživotni program učenja njemačkog jezika u svrhu visokoškolske nastave odgovor je na izravnu potrebu nastavnika Medicinskog fakulteta Osijek).

Važno je napomenuti da su vanjski dionici također uključeni u razvoj novih programa cjeloživotnog učenja, ponekad u savjetodavnoj ulozi, a ponekad u aktivnoj/suradničkoj ulozi u provedbi programa, što su potvrđile povratne informacije vanjskih dionika i alumnija.

Programi cjeloživotnog učenja sustavno se i redovito revidiraju, što je vidljivo iz promjena u elaboratima programa za cjeloživotno učenje (Pedagoško-psihološko-didaktičko-metodička izobrazba; Hrvatski jezik, povijest i kultura za strance), intenziviranja promidžbenih aktivnosti (ponuda Zimske škole hrvatskog jezika i kulture u siječnju 2020.), kao i uvažavanja i integracije povratnih informacija dobivenih od sudionika programa cjeloživotnog učenja. Po završetku svakog programa provode se ankete o zadovoljstvu sudionika, a Stručnom povjerenstvu predviđeni su dokazi u obliku kvantitativnih i kvalitativnih pregleda rezultata ankete o zadovoljstvu sudionika u Pedagoško-psihološko-didaktičko-metodičkoj izobrazbi koji su priloženi uz Završno

izvješće o programima cjeloživotnog učenja za akademsku godinu 2018./2019. Rezultati su predstavljeni odvojeno za svaki upisni ciklus te sažeti za akademsku godinu 2018./2019.

Te se povratne informacije primjenjuju na buduće programe ili cikluse izvođenja pa je tako, na primjer, izrađena mrežna aplikacija za prijavu polaznika na program Pedagoško-psihološko-didaktičko-metodičke izobrazbe, a organiziran je i okrugli stol na temu Hibridni oblik nastave ciljem razmatranja primjene hibridnoga oblika nastave i njegovih potencijala.

Fakultet kontinuirano poboljšava kvalitetu programa cjeloživotnog učenja, o čemu svjedoči Završno izvješće o programima cjeloživotnog učenja za akademsku godinu 2018./2019. U Izvješću su navedene informacije o svim programima, njihovoј provedbi i rezultatima, a završava sa smjernicama za daljnji razvoj svakog programa. Predmetno Izvješće prodekan za studijske programe i cjeloživotno učenje podnosi Fakultetskom vijeću svake godine.

### Ocjena kvalitete

Visoka razina kvalitete

## II Studijski programi

### 2.1. Opći ciljevi svih studijskih programa u skladu su s misijom i strateškim ciljevima visokog učilišta te društvenim potrebama.

#### Analiza

Visoko učilište izvodi oko 26 različitih studijskih programa, koji su često podijeljeni na preddiplomske i diplomske studije (i 3 doktorska programa kojima se Povjerenstvo nije bavilo). Izvješće o Samoanalizi (pogl. 2) i relevantni prilozi daju opširne informacije o uspješnosti, ocjenjivanju i tako dalje, iz kojih se stječe dojam o visokoj kvaliteti programa i standarda koje slijede. Opći ciljevi svih studijskih programa Visokog učilišta usklađeni su s njegovom misijom i strateškim ciljevima. Svaki prijedlog studijskog programa mora biti usklađen sa Strategijom (poglavlje 3.), a elaborati za nove studijske programe zahtijevaju usklađivanje studija sa Strategijom i potrebama društva. Elaborat za nove studijske programe uključuje informacije o opravdanosti izvođenja studijskih programa s obzirom na društvene i ekonomski potrebe kao i analizu resursa Visokog učilišta. Svaki se studijski program u izvedbi Filozofskoga fakulteta Osijek planira i razvija i na temelju povratnih informacija dobivenih od strukovnih udruženja, poslodavaca i alumnija, već tijekom izrade samog elaborata. Visoko učilište pružilo je dovoljno dokaza

u obliku dopisa i potvrda različitih dionika koji su pozvani da procijene program. To je bilo nadopunjeno nizom konkretnih studijskih programa, čija su duljina i detaljnost (npr. prediplomski studij engleskog jezika od 290 stranica i diplomski studij engleskog jezika na 210 stranica) premašili čak i najbolju volju za čitanjem u kratkom vremenu koje je Povjerenstvo imalo.

### Ocjena kvalitete

Visoka razina kvalitete

## **2.2. Predviđeni ishodi učenja studijskih programa koje visoko učilište izvodi odgovaraju razini i profilu kvalifikacija koje se njima stječu.**

### **Analiza**

Ishodi učenja na razini kolegija jasno se navedeni u katalozima predmeta (Vodič za upis na studije i Informacijski paket), a ostvareni ishodi učenja studijskih programa također se jasno navode u dodatku diplomi. Čini se da su ishodi učenja većine studijskih programa usklađeni s deskriptorima razina Hrvatskog kvalifikacijskog okvira (HKO) i europskog kvalifikacijskog okvira (EKO). Međutim, tu postoje određena odstupanja, a čini se da su neki ishodi učenja u pojedinim studijskim programima postavljeni na višu razinu (razina 8 HKO-a, umjesto razina 6 i 7). To je također zaključeno u Izvješću o unutarnjoj prosudbi koje je Fakultet objavio 2019. godine (stranica 43 u Samoanalizi). Međutim, ishodi učenja koji su postavljeni na višu razinu HKO-a uglavnom su izuzetak i javljaju se u većoj mjeri samo na studijskom programu Mađarski jezik i književnost. Čini se da je Visoko učilište toga svjesno, a prilikom posjeta Visokom učilištu, Uprava je obavijestila Povjerenstvo da se radi na konsolidiranju ishoda učenja. Uz to, čini se da su nastavnici s nekoliko odsjeka u posljednje vrijeme uključuju u projekte HKO-a i sudjeluju u definiranju standarda zanimanja i kvalifikacija koji će poslužiti kao osnova za izmjene nekih studijskih programa.

Fakultet je stvorio sustavni pristup usklađivanju ishoda učenja na razini kolegija s ishodima na programskoj razini. Održano je nekoliko internih sastanaka u svrhu kontinuiranog preispitivanja i revidiranja ishoda učenja te njihovog unapređivanja. Nadalje, svaki elaborat novog studijskog programa kao i svaka izmjena i dopuna postojećih studijskih programa redovito prate i provjeravaju usklađenost ishoda učenja na razini studijskog programa i pojedinih kolegija putem matrica. Međutim, Stručno povjerenstvo otkrilo je neke nedosljednosti i neprecizno definirane ishode učenja, posebno na studijskim programima kao što su Filozofija i Mađarski jezik i književnost.

Nadalje, prema popisu dostupnih ishoda učenja, Stručno povjerenstvo utvrdilo je da stjecanja stručnih i općenitih kompetencija nije uravnoteženo. Takozvani meki ili

generički ishodi učenja u nekim su programima solidno zastupljeni (Psihologija, Informatologija), ali u većini drugih programa nedostaju.

Iako se čini da je većina studijskih programa FFOS-a osuvremenjena i sukladna stručnim međunarodnim standardima i zahtjevima, postoje primjeri programa kod kojih je to upitno. Stručno povjerenstvo smatra da su problemi vidljivi u studijima iz mađarskog jezika i književnosti, posebno s obzirom na akreditacijsko izvješće iz 2014. godine. Iako je prethodno izvješće već detektiralo specifično mađarski referentni sustav koji koči internacionalizaciju i ugrožava kvalitetu nastave, čini se da su isti problemi i dalje prisutni i da još uvijek nema bitnih promjena u fokusu studijskih programa iz mađarskog jezika i književnosti.

### **Preporuke za poboljšanje**

Uprava Fakulteta svjesna je spomenutih nedostataka ishoda učenja i razvija mehanizme za njihovo poboljšanje. Procesi izmjene studijskih programa i usklađivanja ishoda učenja zahtijevaju vrijeme i predstavljaju dodatno opterećenje za nastavnike. Uprava Fakulteta trebala bi pronaći načine za stimuliranje nastavnike na redovito preispitivanje, poboljšavanje i moderniziranje ishode učenja svojih kolegija, na primjer tako što će dodjeljivati namjenska finansijska sredstva ili na neki drugi način priznavati to dodatno opterećenja (smanjenjem redovnog radnog opterećenja). Potreba za poboljšanjima ishoda učenja posebno se odnosi na uvođenje prenosivih znanja i vještina koje poslodavci cijene i koje omogućuju osobni razvoj, upravljanje promjenama u karijeri i tako dalje, što je izuzetno važno s obzirom na brze promjene zahtjeva tržista rada. Primjeri iz studija psihologije i informatologije pružaju korisne modele za poboljšanje. Povjerenstvo je otkrila ozbiljne probleme u fokusu studijskih programa iz mađarskog jezika i književnosti (vidjeti analizu ovog kriterija), koji su već ranije identificirani u akreditacijskom izvješću iz 2014. godine. Tijekom posjeta Visokom učilištu i provedenih intervjuja, Povjerenstvu je postalo jasno da predstavnici odsjeka za mađarski jezik i književnost svjesni problema i da ga priznaju, ali smatramo da određene slabosti moraju postati prioritet i biti hitno riješene.

### **Ocjena kvalitete**

Zadovoljavajuća razina kvalitete

## **2.3. Visoko učilište dokazuje postignuće predviđenih ishoda učenja na studijskim programima koje izvodi.**

### **Analiza**

FFOS koristi niz kriterija za provjeru predviđenih ishoda učenja. Fakultet je u Samoanalizi naveo dokaze o postizanju predviđenih ishoda učenja pozivajući se na

povratne informacije o ishodima učenja bivših studenata i poslodavaca, koje se redovito prikupljaju anketama. Pored toga, objavljanje koautorskih radova diplomiranih studenata i mentora te gostujuća predavanja diplomiranih studenata istaknuti su kao dokaz ostvarivanja ishoda učenja, a kao dokaz uspjeha navodi se i uspješan završetak ispita i završnih radova. Ocjenjivanje i vrednovanje uspjeha studenata precizno je regulirano smjernicama i pravilnicima, dok objavljeni Informacijski paket precizira povezanost ishoda učenja, nastavnih metoda i provjera postignuća očekivanih ishoda učenja, što Povjerenstvo smatra pohvalnim. Također, Fakultet podržava razvoj nastavničkih kompetencija u ovom području organiziranjem povremenih tematskih radionica posvećenih procjeni ishoda učenja.

Međutim, razgovori sa studentima održani prilikom posjeta Visokom učilištu i zapažanja stečena tijekom prisustvovanja virtualnim predavanjima ukazala su neka otvorena pitanja u vezi određenih studijskih programa za koje se čini da nisu prilagođeni očekivanim ishodima učenja. Na primjer, Povjerenstvo je primjetilo da jezična kompetencija studenata Mađarskog jezika i književnosti ne odgovaraju u potpunosti onome što bi se moglo očekivati od diplomskog studija mađarskog jezika. Taj su dojam potvrdili i razgovori sa studentima tijekom posjeta Visokom učilištu jer su oni izrazili nezadovoljstvo postignutim komunikacijskim vještinama na mađarskom jeziku.

### **Preporuke za poboljšanje**

Fakultet je izdao odgovarajuće smjernice i pravilnike kako bi osigurao pravilnu procjenu postignuća ishoda učenja, a način na koji se to postiže na pojedinim kolegijima transparentno se predstavlja i priopćava studentima. Međutim, trebali bi postojati bolji mehanizmi za provođenje dokumenata i smjernica u praksi i objektivnog osiguravanja postizanja ishoda učenja. Povjerenstvo predlaže sustavnu provedbu sustava uzajamnog istorazinskog vrednovanja koji bi procjenjivao postignuća ishoda učenja, na način da nastavnici međusobno prate svoje kolegije i podnose izvješća fakultetskim povjerenstvima (dvostruko ocjenjivanje). Posebnu pozornost trebaju odsjeci za mađarski jezik, povijest i filozofiju.

### **Ocjena kvalitete**

Zadovoljavajuća razina kvalitete

## **2.4. Postupci planiranja, predlaganja i prihvaćanja novih te revizije ili ukidanja postojećih programa uključuju povratne informacije studenata, poslodavaca, strukovnih udruženja, alumnija.**

### **Analiza**

Prema mišljenju ovog Povjerenstva, FFOS u potpunosti zadovoljava ovaj kriterij.

Obavezni dio postupka izrade prijedloga studijskog programa čine mišljenja triju organizacija (poslodavaca) povezanih s tržištem rada o primjerenosti očekivanih ishoda učenja koji se postižu završetkom studija. Štoviše, FFOS pruža dokaze o opravdanosti izvođenja istih ili sličnih studijskih programa na istom Sveučilištu: u slučajevima kada postoji i najmanja sumnja u sličnost s nekim drugim studijskim programom koji se izvodi na Sveučilištu, Fakultet je dužan dati izjavu i opravdati prijedlog novog studija. Generalno, postupci nude mogućnost procjene djelotvornosti studijskih programa u pružanju znanja i vještina na temelju relevantnih povratnih informacija i otkrivanja područja u kojima su potrebna poboljšanja.

### Preporuke za poboljšanje

Iako ima sveobuhvatan pristup, Visoko učilište moglo bi proširiti tip dionika od kojih dobiva povratne informacije. Kako bi dobio bolji i nijansiraniji uvid u društvene potrebe, Fakultet bi mogao sustavnije prikupljati povratne informacije od sektora civilnog društva, nevladinih organizacija i slično.

### Ocjena kvalitete

Visoka razina kvalitete

## 2.5. Visoko učilište osigurava usklađenost ECTS bodova sa stvarnim studentskim opterećenjem.

### Analiza

Kao što je već spomenuto, dodjeljivanje ECTS bodova koristi se za procjenu očekivanog radnog opterećenja kolegija. Čini se da je uprava Fakulteta posvećena osiguravanju kompatibilnosti ECTS bodova sa stvarnim opterećenjem studenata, što dokazuju tematske unutarnje prosudbe koje su pokrenute radi otkrivanja nedosljednosti. Kada se u tim prosudbama otkriju nedosljednosti u opterećenju studenata, poduzimaju se daljnje aktivnosti. Revizija ECTS bodova za pojedine kolegije sastavni je dio postupka izmjene i dopune studijskih programa, odnosno razvoja novih programa. Povjerenstvo nije uspjelo utvrditi jesu li studenti izravno informirani o koracima koji su poduzeti na temelju njihovih povratnih informacija. Unatoč opisanim snažnim mehanizmima za određivanje očekivanog opterećenja kolegija, još uvijek postoje određene nedosljednosti. Tijekom posjeta Visokom učilištu, Povjerenstvo je u razgovorima sa studentima otkrilo da postoje slučajevi u kojima ECTS bodovi nisu dobro usklađeni sa studentskim opterećenjem, odnosno da je studentski rad bio veći od dodijeljenih ECTS bodova (te su slučajevi usmeno iznijeli studenti hrvatskog jezika i pedagogije, dok je jedan student filozofije naglasio da mu je tijekom mobilnosti na drugom visokom učilištu postalo očito da druga visoka učilišta dodjeljuju više bodova za isto opterećenje). U drugim slučajevima (npr. za diplomski studij Engleski jezik i književnost), studenti su

izjavili da su radno opterećenje i ECTS bodovi uravnoteženi. To su subjektivna zapažanja studenata, a Povjerenstvo nema dodatne dokaze koji bi poduprli njihove izjave, ali indikativno je to što moglo biti slučajeva da ECTS bodovi nisu dobro usklađeni sa studentskim opterećenjem i da su potrebne revizije.

### **Preporuke za poboljšanje**

FFOS je uveo odgovarajuće postupke za usklađivanje ECTS bodova s opterećenjem studenata, što demonstrira predanost ovom pitanju. Međutim, mišljenje studenata pokazuje da i dalje ima mjesta za poboljšanje. Povjerenstvo preporučuje sustavnije i često naknadno (induktivno) prikupljanje podataka usmjereno na studente kao i temeljitu reviziju ECTS bodova. Rezultati vrednovanja trebaju biti predstavljeni i dostupni svim studentima.

### **Ocjena kvalitete**

Zadovoljavajuća razina kvalitete

## **2.6. Studentska je praksa sastavni dio studijskih programa (gdje je primjenjivo).**

### **Analiza**

Uprava FFOS-a i nastavni djelatnici naglašavaju važnost stručne prakse i pružaju joj podršku. Stručna praksa je integrirana u studijske programe, nosi određeni broj ECTS bodova te ima definirane ciljeve, ishode učenja, postupke praćenja i elemente ocjenjivanja. Praksa je dobro regulirana, a i provodi se kroz transparentne i dobro organizirane postupke, što dokazuje razvijena mrežna aplikacija. Studentska praksa nedavno je bila podvrgnuta tematskoj unutarnjoj prosudbi koja je potvrdila generalno zadovoljstvo studenata mogućnostima za praksu (praksa se odvija u 252 škole i drugim ustanovama). Međutim, studenti bi htjeli da stručna praksa traje dulje i započne ranije tijekom studija. To je bio glavni ishod studentske ankete koju je proveo FFOS, a isto su studenti usmeno potvrdili Povjerenstvu prilikom posjeta Visokom učilištu. Povjerenstvo se slaže da su zahtjevi koje su studenti naveli u vezi s praksom valjani i legitimni, ali također je svjesno organizacijskih prepreka i vanjskih ograničenja koja koče preferencije studenata po pitanju prakse.

### **Ocjena kvalitete**

Visoka razina kvalitete

### **III Nastavni proces i podrška studentima**

#### **3.1. Uvjeti za upis ili nastavak studija usklađeni su sa zahtjevima studijskog programa, jasni su, objavljeni i dosljedno se primjenjuju.**

##### **Analiza**

Kriteriji za upis ili nastavak studija su objavljeni. Internetske stranice Fakulteta sadrže informacije o svim studijskim programima na hrvatskom jeziku, a za većinu programa dostupne su informacije i na engleskom jeziku. Kriteriji za nastavak studija donose se svake godine i također se javno objavljaju na internetskoj stranici Fakulteta. Postupak nastavka studija reguliran je Pravilnikom o studijima i studiranju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Senat Sveučilišta svake godine donosi Odluku o uvjetima upisa studenata u višu godinu studija, kojom se utvrđuje broj ECTS bodova potrebnih za upis u višu godinu studija. Fakultet također redovito objavljuje Informacijske pakete za studente (na engleskom jeziku) s kratkim opisima studijskih programa, upisnim postupcima i drugim korisnim informacijama o studentskom životu u Osijeku, koji su dostupni na stranicama (<https://www.ffos.unios.hr/en/information-package-for-students>).

Prema informacijama dobivenim od studenata, kriteriji za upis ili nastavak studija dosljedno se primjenjuju, a Stručno povjerenstvo nema dokaza koji bi tome proturječili. Postupak prijave provode i nadgledaju Povjerenstvo za upis na preddiplomske studije i Povjerenstvo za upis na diplomske studije, koja se svake akademske godine uspostavljaju odlukom Fakultetskog vijeća. Ta Povjerenstva također rješavaju prigovore, upite ili pritužbe zaprimljene tijekom postupka upisa.

Što se tiče kriterija za upis ili nastavak studija koji bi trebali osigurati odabir kandidata s odgovarajućim predznanjem i biti usklađeni sa zahtjevima studijskih programa, Stručno povjerenstvo nije vidjelo nikakve indikacije da kriteriji za upis na preddiplomske studije uključuju propisani prag ocjena. Pozitivan aspekt kriterija za upis na preddiplomske studije (uz prethodni uspjeh ostvaren tijekom srednjoškolskog obrazovanja te uspjeh ostvaren na Državnoj maturi) je taj što kandidati mogu ostvariti dodatne bodove na temelju posebnih postignuća kao što su sudjelovanje na državnim natjecanjima iz određenih predmeta, LiDraNo ili jezične diplome. Nadalje, Fakultet prilagođava svoje upisne kvote na temelju analize zapošljivosti prethodnih studenata - što zасlužuje pohvalu.

Visoko učilište ima učinkovite mehanizme za priznavanje prethodnog učenja. Stručno povjerenstvo je utvrdilo da Fakultet ima učinkovita pravila i specifične upute za priznavanje kolegija s drugih (stranih) visokih učilišta. Povjerenstvo za nastavu i studente donosi odluku o priznavanju ECTS bodova na temelju mišljenja ECTS

koordinatora odsjeka ili samostalne katedre u skladu sa sveučilišnim Pravilnikom o studijima i studiranju. Studenti koji se prebace na Filozofski fakultet Osijek s drugih visokih učilišta imali su pozitivna iskustva u vezi s priznavanjem ECTS bodova, isto kao i odlazni Erasmus studenti.

### Preporuke za poboljšanje

Stručno povjerenstvo savjetuje Fakultetu da razmotri mogućnost propisivanja minimalnog praga ocjena potrebnog za upis na preddiplomske studije koji nemaju zadovoljavajuće stope uspješnosti studenata.

Još jedan aspekt koji bi se mogao poboljšati je veza između ispita Državne mature i područja studija. Fakultet bi u svojim kriterijima za upis na preddiplomske studije mogao propisati obvezno polaganje nekih izbornih predmeta Državne mature koji su izravno povezani sa studijskim programima; na primjer: ispit iz filozofije mogao bi se tražiti u svim slučajevima kada je jedan od dvopredmetnih studijskih programa Filozofija.

### Ocjena kvalitete

Visoka razina kvalitete

## **3.2. Visoko učilište prikuplja i analizira podatke o napredovanju studenata na studiju i na temelju njih osigurava kontinuitet studiranja i završnost studenata.**

### Analiza

Postupci za praćenje napretka studenata jasno su definirani i dostupni. Fakultet je opisao postupke za praćenje mnogih aspekata poslovanja, koji uključuju ocjenjivanje, vrednovanje, podršku i slično. Svaki od ovih elemenata prati napredak studenata i potvrđuje procjenu ovog elementa standarda. Fakultet također prikuplja informacije o mišljenju studenata o studijskim programima i kvaliteti nastave putem studentskih anketa. Informacije prikupljene od studenata koristi prodekan za nastavu i studente i Ured za kvalitetu. Ured za kvalitetu obrađuje informacije, a rezultati se daju prodekanu i nastavnicima koje ankete ocjenjuju. Prodekan objavljuje rezultate anketa u svom godišnjem izvješću i u skladu s njima poduzima korake u vezi aspekata koji su dobili negativnu ocjenu. Međutim, negativan aspekt ovog sustava je taj što sami studenti ne dobivaju nikakve povratne informacije o rezultatima anketa - i što je još važnije, studenti nisu informirani o promjenama koje Fakultet radi kao odgovor na rezultate studentske ankete. Ovaj je problem spomenulo nekoliko studenata tijekom razgovora s članovima Stručnog povjerenstva. Neki su studenti također izjavili da su zbog toga izgubili vjeru i interes za ankete, dok su drugi tvrdili da, prema njihovom iskustvu, rezultati anketa nisu rezultirali nikakvim promjenama.

Informacije o napretku studenata redovito se prikupljaju i analiziraju. Prilozi Samoanalizi uključuju izvrsne preglede detaljnih informacija o upisu (broj prijava, broj upisanih pristupnika te njihove prosječne ocjene prilikom upisa). Primjerice, stopa završnosti za sveučilišne studijske programe FFOS-a iznosi 82 % (što je velik postotak u usporedbi s ostalim visokim učilištima u Europi). Fakultet također koristi svoj mentorski sustav kako bi pratio napredak studenata, a Stručno povjerenstvo smatra da je to dobar način osiguravanja visoke prolaznosti i propusnosti studenata. Dokazi koje je Stručno povjerenstvo prikupilo iz razgovora sa studentima na temu mentorskog sustava prilično su pozitivni i sustav opisuju kao vrlo učinkovit i koristan, dok je nekoliko studenata izrazilo nezadovoljstvo sustavom komentirajući da studenti slabo sudjeluju u tematskim mentorskim sastancima (tri ili četiri studenta). No, Stručno povjerenstvo vjeruje da to nije dovoljan dokaz da sustav mentorstva ne funkcioniра kako je predviđeno i da se u nekim slučajevima može smatrati rezultatom nedostatka inicijative studenata.

Visoko učilište osigurava odgovarajuće mehanizme za analiziranje studentskog uspjeha i prolaznosti te u skladu s tim pokreće potrebne korake. Prodekan je dužan analizirati uspješnost i prolaznost studenata i to uključiti u svoje godišnje izvješće. Stručno povjerenstvo je utvrdilo da prodekan poduzima odgovarajuće radnje uspoređujući rezultate ispita i vrednovanja studenata / nastavnika, a na temelju tih rezultata i njegovog izvješća Fakultet nadopunjava studijske programe ili kontaktira nastavnike s ciljem rješavanja svih utvrđenih problema.

### **Preporuke za poboljšanje**

Fakultet bi trebao studentima davati povratne informacije o ishodima analize studentske ankete (ili sličnih metoda prikupljanja informacija koje uključuju studentsko mišljenje). Studenti bi trebali dobivati informacije kako o ishodima studentskog vrednovanja studijskih programa, tako i o načinu na koji Fakultet / odsjek reagiraju na rezultate studentskih anketa (tj. koje će promjene biti uvedene kako bi se riješile pritužbe studenata).

### **Ocjena kvalitete**

Zadovoljavajuća razina kvalitete

## **3.3. Visoko učilište osigurava poučavanje usmjereni na studenta.**

### **Analiza**

Visoko učilište potiče različite načine izvođenja programa, u skladu s predviđenim ishodima učenja. Fakultet jasno potiče različite načine podučavanja - a Povjerenstvo je vidjelo naznake da Fakultet koristi niz različitih načina izvođenja nastave – kako

tradicionalna tako i digitalna, *online* predavanja (putem softvera Big Blue Button), a uključuje i razne oblike učenja i ocjenjivanja (npr. rad u skupinama i Kahoot).

Koriste se razne metode poučavanja koje potiču interaktivno učenje i učenje temeljeno na istraživačkom radu, rješavanje problema te kreativno i kritičko razmišljanje. Tijekom posjeta Visokom učilištu, Stručno povjerenstvo prisustvovalo je nastavi na seminarima / pojedinačnim projektima, analizi starih hrvatskih tekstova i učenje temeljeno na rješavanju problema. Samoanaliza također spominje da se u nekim prilikama koristi i terenski rad (to se posebno odnosi na Odsjek za povijest). Od ostalih interaktivnih metoda, Stručno je povjerenstvo vidjelo upotrebu računala i projektoru u nastavi. Uz to je pronašlo dokaze da Fakultet ima dodatnu infrastrukturu koja omogućava druge oblike nastavnih metoda: pametne ploče, specijaliziranu oprema za izdavaštvo i prostorije namijenjene za grupni rad. Razgovori sa studentima potvrdili su da Fakultet koristi učenje temeljeno na istraživanju, posebno u područjima psihologije i informatologije.

Što se tiče kontinuiranog vrednovanja i prilagodbe nastavnih metoda i različitih načina izvođenja studija, pandemija Covid-19 dala je savršenu pozadinu za utvrđivanje prilagodljivosti nastavnih metoda Fakulteta, koji je za kratko vrijeme prešao na digitalnu nastavu. S druge strane (kao što je prethodno spomenuto u kriteriju 3.2.), Stručno povjerenstvo nije sigurno sluša li Fakultet pritužbe studenata ili negativne povratne informacije iz studentskih anketa. To predstavlja poseban izazov zato što Stručno povjerenstvo nije utvrdilo da Fakultet, osim anketa, koristi i druge sustavne načine vrednovanja nastavnih metoda na kolegijima.

Nastavne metode prilagođene su raznolikoj studentskoj populaciji (netradicionalna studentska populacija, izvanredni studenti, stariji studenti, podzastupljene i ranjive skupine itd.). Nastavnici mijenjaju i prilagođavaju metode kada se susreću sa studentima iz ovih kategorija na individualnoj razini. To je uglavnom usmjereno na studente s mentalnim ili fizičkim/senzornim poteškoćama. Jedan primjer za to potječe iz razgovora s nastavnicima koji su izjavili da prilagođavaju nastavni materijal tako da bude dostupan studentima koji pate od disleksije ili studentima s oštećenjima vida. Fakultet također zapošljava obrazovne asistente koji pružaju podršku studentima s invaliditetom. Ti se asistenti uglavnom biraju s Odsjeka za psihologiju jer su njihovi djelatnici kvalificirani za bavljenje i pružanje pomoći takvim studentima, a Fakultet im finansijski nadoknađuje njihov rad.

Visoko učilište osigurava uporabu najsuvremenijih tehnologija za modernizaciju nastave. Fakultet je dokumentirao korištenje digitalnih alata za izvođenje aktivnosti digitalnog učenja, koji su u rangu s najboljim dostupnima u Europi. Primjeri za to su povezani s korištenjem platforme Moodle, mobilnih aplikacija poput Glagopedije i FFOS

*Test your Knowledge* te Kahoot-a. Fakultet također osigurava radionice i stručna usavršavanja za nastavne i nenastavne djelatnike o korištenju suvremenih tehnologija u nastavi. Važno je naglasiti da nastavno / nenastavno osoblje svake godine može odabrat teme koje bi željeli obrađivati, a (prema komentarima nastavnika) Fakultet se trudi organizirati takve treninge/seminare. Fakultet je također osnovao novi Centar za didaktičko-metodička istraživanja koji provodi istraživanja u području poboljšanja procesa poučavanja i učenja različitim metodama, u koje spada i primjena naprednih tehnologija.

Dostupni i predani nastavnici doprinose motivaciji studenata i njihovom angažmanu. Intervjui sa studentima u vezi s ovim aspektom u cjelini su vrlo pozitivni. Tijekom posjeta Visokom učilištu Povjerenstvo je čulo samo jednu izoliranu kritiku da sastanci nastavnika mentora nisu jako korisni i da na njih ne dolazilo mnogo studenata (kao što je već spomenuto u kriteriju 3.2.)

Visoko učilište potiče autonomiju i odgovornost studenata. Stručno povjerenstvo je vidjelo mnogo primjera koji pokazuju napor Fakulteta na ovom polju, pa tako studenti i studentske druge organiziraju konferencije i bave se samostalnim istraživačkim radom, uz tehničku/financijsku potporu Fakulteta. Studenti sudjeluju na Festivalu znanosti i predstavljaju publikacije kao govornici. Studenti demonstratori također imaju dodatnu odgovornost. Izvannastavne aktivnosti potiču se i nagradama (na temelju Pravilnika o pohvaljivanju i nagrađivanju studenata).

### **Preporuke za poboljšanje**

Slično kao u kriteriju 3.2. - Fakultet bi trebao informirati studente o promjenama studijskih programa i nastavnih metoda koje proizlaze iz analiza studentskih anketa.

Fakultet bi trebao razmisliti o uvođenju financijske naknade za studente demonstrante. Time bi povećali motivaciju studenata za učenje i nagradili dobre studente.

### **Ocjena kvalitete**

Visoka razina kvalitete

## **3.4. Visoko učilište osigurava odgovarajuću podršku studentima.**

### **Analiza**

Visoko učilište studentima pruža smjernice o studiranju i mogućnostima za karijeru. Fakultet ima nastavnike mentore koji su odgovorni za oko 20 studenata (u rasponu od tri do preko 50 studenata). Mentor je odgovoran za praćenje studenata i pružanje pomoći oko akademskih (npr. napredovanje na studiju) i privatnih problema (npr.

mentalno zdravlje ili socijalni problemi) koji mogu utjecati na ocjene studenata ili odustajanje od studija. Nastavnici su rekli da funkcija mentora nije problematična što se tiče vremena. Nije propisano vrijeme koje bi mentor morao posvetiti svakom studentu, već mentor pruža pomoć koja je potrebna - ili će studenta uputiti na pravu osobu ili tijelo na Sveučilištu. Dokazi prikupljeni tijekom intervjuja pokazuju da je velika većina studenata ima pozitivno mišljenje o sustavu mentorstva. Studenti su rekli da periodično imaju sastanke s mentorima i da su teme razgovora prikladne i korisne. Po potrebi se održavaju i individualni sastanci, a nastavnici su na raspolaganju studentima. Kritike studenata u vezi s mentorskim sustavom već su zabilježene u kriteriju 3.2. Osim sustava nastavnika mentora, izvori podrške i informacija za ostale studente su i počasni student prodekan i studentski pravobranitelj. Uz to, Fakultet koristi iskusnije studente kao studentske mentore koji pružaju podršku i informacije studentima nižih godina. Svaki odsjek ima studentske mentore, a njihovi kontaktni podaci mogu se pronaći na internetskim stranicama Fakulteta. Na temelju razgovora sa studentom prodekanom i ostalim studentima vidljivo je da studenti imaju tendenciju da sa svojim problemima i prijedlozima odlaze drugim studentima, a ne izravno nastavnicima i upravi Fakulteta. Ovo naglašava važnost studentskog prodekana, studentskog pravobranitelja i studentskih mentora i pokazuje da oni studentima pružaju važnu podršku i savjetovanje.

Visoko učilište uspostavilo je funkcionalne postupke za profesionalno usmjeravanje studenata, psihološko i pravno savjetovanje, podršku studentima s invaliditetom, podršku u odlaznoj i dolaznoj mobilnosti te knjižnične i administrativne usluge za studente na razini Sveučilišta ili Fakulteta, o kojima su studenti informirani. Fakultet je osnovao Centar za karijere koji podržava studente u njihovom razvoju karijere. Psihološko savjetovanje studentima nudi Psihološko savjetovalište na razini Sveučilišta. Pravnu potporu studentima nudi studentski pravobranitelj (na razini Fakulteta i Sveučilišta). Studenti s invaliditetom dobivaju potporu iz sveučilišnog Ureda za studente s invaliditetom i od osobnih asistenata koje imenuje Fakultet. Podršku studentima u odlaznoj i dolaznoj mobilnosti pružaju organizacija ESN Osijek, fakultetski Erasmus koordinator i CEEPUS koordinatori. Fakultet ima knjižnicu koja se nalazi u zasebnoj zgradi, a ima dovoljan broj djelatnika (pet) da zadovolje potrebe studenata. Prema povratnim informacijama studenata, radno vrijeme knjižnice je zadovoljavajuće. Trenutno je radno vrijeme od 8:30 do 18:30 (od 31. kolovoza 2020.). Ured za studente i studije otvoren je između 09:00 i 12:00 sati. Tijekom razgovora sa studentima, neki od njih izjavili su da Ured ponekad ne odgovara na telefon ili elektroničku poštu u vremenu kada studentima najviše treba administrativna podrška - na primjer, na početku akademske godine. Studenti su aludirali na potrebu za više djelatnika tijekom užurbanih razdoblja, kao što je početak semestra. Studenti bi također željeli dulje uredovno radno vrijeme u kojem je Ured dostupan studentima. Studenti se o postojanju i funkcioniranju

ovih tijela informiraju putem internetskih stranica Fakulteta i Sveučilišta, Informacijskih paketa koji se objavljaju svake godine i mentorskih sastanaka.

Podrška studentima prilagođena je raznolikoj studentskoj populaciji (izvanredni studenti, stariji studenti, studenti iz inozemstva, studenti podzastupljenih i ranjivih skupina, studenti s poteškoćama u učenju i s invaliditetom itd.). Na temelju informacija iz Samoanalize te intervjeta sa studentima i voditeljima studijskih programa, Stručno povjerenstvo je utvrdilo da je podrška koju nudi Fakultet dovoljna.

Visoko učilište u pravilu zapošljava odgovarajući broj kvalificiranog i angažiranog stručnog, administrativnog i tehničkog osoblja. Međutim, postoji zabrinutost zbog dostupnosti najkvalitetnijih istraživača na odsjecima za društvene znanosti. Stručno povjerenstvo razumije da su društvene znanosti tek nedavno uključene u fakultetski portfelj studija (Odsjek za sociologiju osnovan je 2018.) i da treba vremena da sadašnji djelatnici napreduju u akademskim zvanjima - ali na ovo bi se područje trebalo usredotočiti u smislu promicanja i podržavanja akademskog napredovanja djelatnika iz područja društvenih znanosti. Također postoji problem s nedostatkom nastavnih djelatnika na Odsjeku za povijest (spomenuto u četvrtom standardu). Intervjeti sa studentima pokazuju da je ovaj kriterij uglavnom zadovoljen, ali da bi trebalo osnažiti administrativnu podršku za studente - kao što je već spomenuto produljenje radnog vremena Ureda za studente i studije.

### Preporuke za poboljšanje

Fakultet bi se trebao nastaviti fokusirati na profesionalni razvoj karijere djelatnika iz područja društvenih znanosti.

Tijekom užurbanijih razdoblja akademske godine, Ured za studente i studije trebao bi imati duže radno vrijeme i više djelatnika.

### Ocjena kvalitete

Zadovoljavajuća razina kvalitete

## 3.5. Visoko učilište osigurava podršku studentima iz ranjivih i podzastupljenih skupina.

### Analiza

Visoko učilište prati različite potrebe studenata iz ranjivih i podzastupljenih skupina. Stručno povjerenstvo je utvrdilo da su postupci za prijavu i upis prilagođeni spomenutim skupinama studenata koji imaju prilagođen pristup polaganju ispita Državne mature. Studenti s tjelesnim invaliditetom od 60 % ili više mogu se izravno

upisati na studijski program po svom izboru, pod uvjetom da pređu bodovni prag. Ti se studenti ne smatraju dijelom redovne upisne kvote. Ured za studente s invaliditetom osnovan na sveučilišnoj razini vodi registar studenata s invaliditetom. Ured nude podršku i informira studente o njihovim pravima putem svoje internetske stranice. Podrška se nudi kako u vezi s fizičkim (npr. asistenti u nastavi na razini Fakulteta i razni alati kojima Ured raspolaže: specijalizirani računalni hardver i softver, čitač zaslona, elektronička povećala, specijalizirani kalkulator, diktafon i olovka za čitanje) tako i psihološkim potrebama (kroz sveučilišno Psihološko savjetovalište). Odlukom dekana, a na temelju studentskih prijava, redoviti studenti s invaliditetom i redoviti studenti slabijeg socio-ekonomskog statusa također imaju pravo na potpuno ili djelomično oslobođanje od školarine.

Nastavni proces prilagođen je individualnim potrebama studenata iz ranjivih i podzastupljenih skupina. Intervjui s nastavnicima pokazali su da oni mijenjaju svoje nastavne metode kako bi odgovarale potrebama studenata iz tih skupina: kroz dodatne konzultacije i prilagođavanje nastavnog materijala i metoda (na primjer, pripremanjem audio materijala za studente s oštećenjima vida). Uloga mentora naravno pomaže u ovoj aktivnosti, jer mentorima omogućava da prate potrebe svojih studenata.

Općenito, Visoko učilište ulaže sredstva u podršku studentima iz ranjivih i podzastupljenih skupina. Samoanaliza i razgovori s djelatnicima Stručnom su povjerenstvu pružili dokaze da Fakultet koristi resurse kako bi osigurao da obrazovne asistente dobiju svi studenti kojima je to potrebno. Iz komentara uprave i nastavnika, Povjerenstvo je doznalo da se ponekad jednom studentu dodjeljuju čak dva asistenta kako bi se bolje prilagodili njegovim potrebama. Svi asistenti dobivaju novčanu nagradu za svoj rad. Što se tiče strategije ili plana ulaganja resursa u ovo područje, Fakultet nema definiranu strategiju, ali se oslanja na strategiju Sveučilišta i njegovu potporu. Pristup studentima s invaliditetom osiguran je pomoću rampi na ulazu u fakultet, dizala i prilagođenih sanitarnih čvorova. Negativan je aspekt taj što nisu sve učionice dostupne studentima u invalidskim kolicima; neke učionice na ulazu imaju stepenicu koja im onemogućava pristup. Novi laboratorij za psihološka/lingvistička istraživanja također nema pristup za studente s invaliditetom, iako je Fakultet izjavio da planira prilagoditi ulaz kako bi odgovarao potrebama tih studenata. Prvi kat knjižnice prilagodio je pristup studentima u invalidskim kolicima, ali to ne vrijedi za gornji kat. Čini se da će i u novom prostoru knjižnice samo prvi nivo biti dostupan studentima s invaliditetom/u kolicima, jer se čini da će drugi kat biti dostupan samo stepenicama (prema video planu buduće zgrade).

### **Preporuke za poboljšanje**

Fakultet bi trebao osigurati da studenti u kolicima mogu pristupiti svim učionicama i

prostorijama za istraživanje.

Prilikom renoviranja starih ili gradnje novih zgrada, Fakultet bi trebao razmisliti o prilagođavanju zgrada u skladu s univerzalnim dizajnom.

### Ocjena kvalitete

Zadovoljavajuća razina kvalitete

## **3.6. Visoko učilište omogućava studentima stjecanje međunarodnog iskustva.**

### **Analiza**

Studenti se obavještavaju o mogućnostima pohađanja dijela studija u inozemstvu. Stručno povjerenstvo je vidjelo dokaze da se studenti informiraju putem Erasmus info dana (koji se periodično organizira), otvorenih poziva za prijavu za program Erasmus+ objavljenih na stranicama Sveučilišta i Fakulteta (uz opće informacije o programu Erasmus koji su dostupne na istom mjestu) i Erasmus koordinatora Fakulteta (koji je dostupan za sva pitanja u vezi s mobilnošću). Komentari studenata pokazuju da su oni dobro informirani o tim mogućnostima, što potvrđuje i broj studenata (187 u posljednjih pet godina) koji su iskoristili programe mobilnosti.

Visoko učilište pruža podršku studentima u prijavljivanju i provođenju programa razmjene. Stručno povjerenstvo je utvrdilo da podršku pružaju fakultetski Erasmus (i CEEPUS) koordinatori, nastavnici mentorji, ECTS koordinatori sa svakog odsjeka, UNIOS-ova Služba za međunarodnu u međusveučilišnu suradnju kao i organizacija ESN Osijek. Svi oni nude smjernice i pomoć u prijavi za studentsku mobilnost. Ta je podrška u anketama dobila visoke ocijene odlaznih studenata.

Visoko učilište osigurava priznavanje ECTS bodova stečenih na drugim visokim učilištima. Stručno povjerenstvo smatra da taj element kriterija izuzetno dobro funkcioniра. Prije odlaska na mobilnost, studenti i Fakultet (kao i fakultet koji ih prima) sklapaju sporazum o učenju kojim se osigurava priznavanje ECTS bodova. Ako je student dobio dodatne bodove za svoju mobilnost, ti se bodovi priznaju i bilježe u službenim dokumentima (dodatak diplomi). Studenti koji se žele prebaciti s drugog visokog učilišta također prolaze postupak priznavanja ECTS bodova. Ovim postupkom upravljaju ECTS koordinatori odsjeka i Povjerenstvo za nastavu i studente koje odabire i odobrava Fakultetsko vijeće za svaki pojedinačni slučaj. Konačnu odluku donosi Fakultetsko vijeće. Prema komentarima studenata, svi slučajevi priznavanja ECTS-a bili su pozitivni. Fakultet prepoznaje i priznaje srodne kolegije.

Visoko učilište prikuplja informacije o zadovoljstvu studenata kvalitetom podrške

povezane s praktičnim pitanjima studentske mobilnosti. Nakon realizacije odlazne mobilnosti, studenti popunjavaju studentsko izvješće o mobilnosti u kojem odgovaraju na pitanja povezana s pruženom podrškom i drugim praktičnim pitanjima studentske mobilnosti.

Studenti stječu kompetencije potrebne za zapošljavanje u međunarodnom okruženju. Fakultet potiče studente na sudjelovanje na međunarodnim konferencijama i projektima tako što finansijski podržava njihove posjete inozemstvu. Najvažnije su bile konferencije/seminari ISHA-e (međunarodno udruženje studenata povijesti), koji se organiziraju u raznim europskim gradovima 3 do 4 puta godišnje. U sklopu određenih kolegija, Fakultet organizira brojne međunarodne posjete Austriji, Mađarskoj i Njemačkoj. Uglavnom su povezani sa studijima jezika (prevođenje) i povijesti. Fakultet koristi priče o uspjehu bivših studenata kao konkretne primjere kvalitete njihova rada, a neki od njih mogu se smatrati izvrsnim primjerima za ovaj element kriterija. Stručno povjerenstvo je upoznalo i intervjuiralo nekoliko uspješnih bivših studenata.

### Ocjena kvalitete

Visoka razina kvalitete

## 3.7. Visoko učilište osigurava povoljne uvjete za studiranje inozemnih studenata.

### Analiza

Informacije o mogućnostima za upis i studiranje za strane su studente dostupne na stranom jeziku. Te su informacije objavljene na engleskom jeziku na internetskoj stranici Fakulteta u obliku Informacijskih paketa, koji se ažuriraju svake godine i sadrže informacije o studijskim programima, postupcima upisa i druge korisne informacije o Fakultetu i životu u Osijeku. Sličan informacijski paket za Erasmus studente također je objavljen na stranici Sveučilišta i ažurira se svake godine.

Visoko učilište pruža podršku stranim studentima pri upisu i studiranju na hrvatskom visokom učilištu. Podršku stranim studentima pruža sveučilišna Služba za međunarodnu i međusveučilišnu suradnju, fakultetski Erasmus koordinator i ECTS koordinatori. Pomoć pružaju i studenti Fakulteta koji su članovi organizacije ESN Osijek.

Kada je pokušalo utvrditi prikuplja li Visoko učilište povratne informacije o zadovoljstvu i potrebama stranih studenata, Stručno povjerenstvo je doznalo da se na razini Fakulteta ne provodi formalna pisana anketa Erasmus studenata, ali da ona postoji na razini Sveučilišta. Fakultet prikuplja povratne informacije o zadovoljstvu i potrebama stranih studenata kroz njihove konzultacije i savjetovanja s Erasmus koordinatorom.

Što se tiče elementa standarda: inozemni studenti imaju mogućnost praćenja nastave na stranom jeziku (engleskom jeziku), Stručno povjerenstvo je utvrdilo da se u kriteriju posebno spominje engleski kao strani jezik. Međutim, iako bi izbor engleskog kao „izabranog“ stranog jezika bio prikladan za studijske programe iz područja društvenih znanosti, bilo bi neprirodno koristiti engleski jezik kao strani jezik u studijskim programima kao što su mađarski, njemački ili hrvatski jezik i književnost. Za ove studijske programe, Stručno povjerenstvo priznaje osobitu važnost regionalnog i nacionalnog položaja Sveučilišta u Osijeku i potrebu održavanja predavanja na stranim jezicima koji su značajni za domenu studijskog programa. Na temelju takvog objašnjenja elementa standarda, Stručno povjerenstvo je u opisima predmeta vidjelo da je jezik koji se koristi za sve kolegije (osim onih koji su povezani sa studijskim programima na engleskom, mađarskom i njemačkom jeziku) hrvatski. Stoga Stručno povjerenstvo zaključuje da studijski programi iz engleskog, njemačkog i mađarskog jezika i književnosti ispunjavaju ovaj element kriterija. Stručno povjerenstvo također je utvrdilo da studijski program Hrvatski jezik i književnost ne može biti ocijenjen po ovom elementu kriterija, jer je normalno da taj studijski program ima predavanja na hrvatskom jeziku. Međutim, predavanja na ostalim studijskim programima kao što su Psihologija, Sociologija, Filozofija i Povijest također nisu na stranim jezicima, što nije u skladu s ovim elementom kriterija. Dokazi iz razgovora s nastavnicima i voditeljima studijskih programa također su otkrili da inozemni studenti koji ne govore hrvatski jezik ne moraju slijediti nastavu, već da dobivaju individualne upute nastavnika. Stručno povjerenstvo je utvrdilo da, iako nastavnici drže individualnu nastavu za inozemne studente koji ne govore hrvatski (što je pohvalno), poteškoće u praćenju predavanja također znači da inozemni studenti gube dio socijalnog aspekta nastavnog procesa, što bi moglo negativno utjecati na njih (npr. socijalna izolacija koja utječe na mentalno zdravlje i dobrobit).

Tečajevi hrvatskog jezika za strane studente održavaju se na razini Sveučilišta ili sastavnica. Stručno povjerenstvo je otkrilo da se ovi tečajevi nude na sveučilišnoj razini kroz predmet *Croatian Language – Preparatory Course* koji se izvodi kroz 70 sati nastave. Nakon uspješnog završetka tog predmeta, studentima se dodjeljuje šest ECTS bodova.

### Preporuke za poboljšanje

Studijski programi morali bi držati predavanja na stranim jezicima koji odgovaraju znanstvenoj i/ili kulturnoj domeni svakog pojedinog programa. Stručno povjerenstvo priznaje da postoji razlika oko odabira stranog jezika u humanističkim i društvenim znanostima. Na primjer, u društvenim je znanostima engleski obično *lingua franca*, dok se u humanističkim znanostima za podučavanje i znanstvenu komunikaciju koristi širi

spektar jezika. Međutim, također je potrebno uzeti u obzir regionalni i nacionalni položaj Sveučilišta u Osijeku na kojem se susreće niz različitih jezika i kultura. Stoga Stručno povjerenstvo preporučuje da Fakultet i/ili odsjeci odluče koje jezike žele koristiti kao strani jezik za svaki studijski program, a onda bi morali moći držati predavanja na odabranom jeziku kad god to bude moguće.

Slijedom prethodne preporuke, Fakultet bi trebao uvesti kriterij za upis stranih studenata koji se odnosi na odgovarajuću razinu znanja hrvatskog ili odabranog stranog jezika koji se koristi na određenom studijskom programu.

Fakultet bi također trebao razmotriti uvođenje formalne ankete za dolazne studente na razini Fakulteta, odsjeka ili studijskih programa, kako bi mogli postavljati konkretnija pitanja povezana s područjem studija, a ne samo općenitija pitanja kao što su ona iz sveučilišne ankete.

### Ocjena kvalitete

Zadovoljavajuća razina kvalitete

## **3.8. Visoko učilište osigurava objektivno i dosljedno vrednovanje i ocjenjivanje studentskih postignuća.**

### Analiza

Kriteriji i metode vrednovanja i ocjenjivanja jasni su i objavljuju se prije početka kolegija. Stručno povjerenstvo je utvrdilo da su sve te informacije dostupne studentima pod opisima predmeta na internetskim stranicama Fakulteta, gdje se mogu naći informacije o vrednovanju i ocjenjivanju, metodama praćenje i provjere znanja te izračunavanje konačne ocjene.

Kriteriji i metode vrednovanja i ocjenjivanja usklađeni su s nastavnim metodama koje se koriste u većini slučajeva. Fakultet je 2016. dobio pozitivnu ocjenu na tematskom vrednovanju Agencije za znanost i visoko obrazovanje pod nazivom Dodjela i primjena ECTS bodova u studijskim programima. Dio tog procesa bilo je usklađivanje ishoda učenja studijskih programa i kolegija, metoda rada i vrednovanja ishoda učenja u nastavnom procesu. Studenti uglavnom nisu imali negativnih komentara na ovaj element, a jedina iznimka bio je Odsjek za povijest. Studenti su ocijenili da su ispiti na kolegiju Antička povijest bili „prelagani”, što znači da su studenti mogu položiti kolegij bez postizanja potrebnih ishoda učenja. Povezali su to s činjenicom da nastavnik koji podučava antičku povijest nije specijalist/stručnjak u to područje (što se također spominje u četvrtom standardu).

Visoko učilište pruža podršku nastavnicima u razvoju vještina povezanih s metodama testiranja i ocjenjivanja. Upute za vrednovanje i ocjenjivanje rada studenata iz 2013. godine dostupan je nastavnicima i studentima. Svake godine, Fakultet donosi Plan stručnog usavršavanja nastavnika i nenastavnog osoblja, a neke od pokrivenih tema su objektivnost i dosljednost vrednovanja i ocjenjivanja studenata. Nastavnici također sudjeluju u mogućnostima za kontinuiranu izobrazbu i projektima povezanim s Hrvatskim kvalifikacijskim okvirom.

Što se tiče elementa koji kaže da Visoko učilište mora osigurati objektivnost i pouzdanosti ocjenjivanja: Fakultet navodi da se to osigurava nizom metoda kao što su 1) obvezni svjedoci (najmanje dva) na usmenim ispitima (uglavnom drugi studenti); 2) evaluacija studentskih anketa (ovo je dobar način, ali ima i problema koji su već navedeni prethodno u izvješću); 3) ispit pred komisijom koju čine i drugi nastavnici, nakon ukupno 7 neuspjelih pokušaja!; 4) istorazinsko vrednovanje i savjeti drugih nastavnika u slučaju pritužbi studenata. Iako su ove metode same po sebi dobre, Stručno povjerenstvo je utvrdilo da se Fakultet ne bavi kvalitetom i objektivnošću postupaka ocjenjivanja jer 1) ne postoje dosljedne procjene individualnih razlika između nastavnika u načinu ocjenjivanja, kao ni dokazi o grupnoj ili zajedničkoj procjeni sustava ocjenjivanja kako bi se osiguralo da nastavni djelatnici imaju jednake kriterije za pojedine ocjene i 2) Fakultet nije osigurao anonimnost studenata na pismenim ispitima (što pokazuju primjeri pismenih ispita koji su predočeni Stručnom povjerenstvu). Nedostatak anonimnosti studenata na pismenim ispitima ostavlja prostor za drugačiji tretman studenata koji se temelji na njihovim drugim karakteristikama, a ne na rezultatima ispita.

Analizirajući element standarda „Ako je to moguće, visoko učilište provodi vrednovanje ocjenjivanja”, Stručno povjerenstvo nije našlo dokaze o tome. Fakultet nije dao nikakve dokaze da koristi metode za procjenu razine slaganja (tj. intersubjektivnosti) među ocjenjivačima (npr. stupanj u kojem se dva neovisna i kompetentna ocjenjivača slažu oko ocjene za određeni uzorak ispita). Tijekom intervjuja, nastavnici su izjavili da bi u slučaju žalbi studenata ispite s određenog kolegija mogao ocijeniti neki iskusniji nastavnik, od kojeg bi i nositelj tog kolegija mogao dobiti pomoć i superviziju. Međutim, iako je ta mjera dobra, čini se da se provodi samo nakon prigovora jednog (ili više) studenata, a može biti učinkovita samo u situacijama koje uključuju pomoćnike u nastavi. Ono što je potrebno jest da procjenjivanje kvalitete ocjenjivanja postane standardnu praksu, a ne da se čekaju pritužbe studenata.

Postupci ocjenjivanja uzimaju u obzir posebne okolnosti određenih skupina studenata (na primjer, prilagođavanje ispitnih postupaka studentima s invaliditetom), istodobno osiguravajući postizanje predviđenih ishoda učenja. Samoanaliza kaže - Prava posebnih

skupina studenata podrazumijevaju prilagodbu ispitne tehnologije prilikom pisanja ispita (usp. čl. 59, st. 4 Pravilnika o studijima i studiranju), uz mogućnost angažmana studenata asistenata u smislu obrazovne assistencije te opremu koja je na raspolaganju svim studentima Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Stručno povjerenstvo je tijekom intervjuja s nastavnicima dobilo primjere prilagodbi, kao što je promjena pismenog na usmeni ispit ili obrnuto, ovisno o potrebi, te promjene vremenskog okvira za ocjenjivanje.

Studenti dobivaju povratne informacije o rezultatima evaluacije i, ako je potrebno, smjernice za proces učenja temeljene na tim evaluacijama. Intervju Stručnog povjerenstva sa studentima pokazao je da studenti dobivaju povratne informacije o ocjenama na konzultacijama i da se rezultati ispita objavljaju na platformi Moodle ili na stranicama Fakulteta. Studenti nisu imali posebne kritike u vezi s ovom temom i u cjelini su bili zadovoljni ovim elementom standarda.

### **Preporuke za poboljšanje**

Fakultet mora implementirati sustav u kojem dva (ili više) ocjenjivača neovisno ocjenjuju pismene ispite studenata, a zatim uspoređuju međusobnu podudarnost (ili pouzdanost) postupka ocjenjivanja. Nakon usporedbe ocjena, dva ocjenjivača moraju se složiti oko ocjene za ispite za koji su dali različite ocjene. Ovakav sustav dvostrukog ocjenjivanja trebao bi se povremeno koristiti za ispite Fakulteta (npr. da svakog semestra između 10 i 20 % svih pismenih ispita neovisno ocjenjuje dvoje ocjenjivača).

Fakultet mora osigurati anonimnost studenata na pismenim ispitima.

### **Ocjena kvalitete**

Minimalna razina kvalitete

## **3.9. Visoko učilište izdaje diplomu i dopunske isprave o studiju u skladu s odgovarajućim propisima.**

### **Analiza**

Po završetku studija, studentima se izdaju odgovarajući dokumenti (diploma i dopunska isprava). Diplome i dopunske isprave izdaju se u skladu s odgovarajućim propisima. Visoko učilište izdaje dopunsку ispravu o studiju bez naknade na hrvatskom i engleskom jeziku. Na temelju primjeraka diplomi i dopunskih isprava, intervju sa studentima i alumnijima te čitanja Samoanalize, čini se da su ovi elementi standarda zadovoljeni.

### **Ocjena kvalitete**

Visoka razina kvalitete

### **3.10. Visoko učilište vodi brigu o zapošljivosti studenata nakon studija.**

#### **Analiza**

Visoko učilište analizira zapošljivost završenih studenata. Stručno povjerenstvo pronašlo je dokaze da Fakultet provodi temeljitu procjenu ove temi preko svojih bivših studenata i sustava mentorstva. Fakultet je dobro informiran o tome jesu li završeni studenti zaposleni ili ne.

Upisne kvote usklađene su s društvenim potrebama i potrebama tržišta rada te raspoloživim resursima. Stručno povjerenstvo pronašlo je dokaze da Fakultet mijenja kriterije za upis prema zapošljivosti svojih diplomanata, koju temelji na rezultatima analize (prethodno spomenute) i podataka Hrvatskog zavoda za zapošljavanje.

Visoko učilište informira buduće studente o mogućnostima za nastavak školovanja ili zapošljavanja nakon završetka studija. Fakultet sudjeluju u Smotri sveučilišta na kojoj se (zajedno s ostalim visokim učilištima) predstavlja javnosti i budućim studentima. Vodič za upis na FFOS, dostupan u elektroničkom kao i u tiskanom obliku, jasno navodi mogućnosti zapošljavanja za sve studijske programe, kako za preddiplomske tako i za diplomske studije. Fakultet je posjetio dvije srednje škole, jednu u Slavonskom Brodu (dva puta u 2016. godini) i drugu u Vinkovcima (dva puta u 2017. godini) kako bi učenike informirao o svojim studijskim programima i mogućnostima zaposlenja nakon završetka studija. Također je osnovana Radna skupina za promidžbu Fakulteta (ažurirani popis članova dostupan je na stranici Fakulteta).

Visoko učilište pruža podršku studentima u pogledu planiranja buduće karijere, što radi preko više fakultetskih tijela. Tako je osnovan Centar za karijere koji organizira aktivnosti usmjerenе na planiranje karijere. Primjerice, 2019. godine organiziran je prvi karijerni tjedan, kako na razini Fakulteta, tako i na razini Sveučilišta. Fakultet također organizira posjete softverskih tvrtki, prevoditeljskih agencija, učitelja i nastavnika te predstavnika osječke podružnice Agencije za odgoj i obrazovanje.

Visoko učilište održava kontakt s bivšim studentima, što radi putem Alumni udruge. Informacije dobivene iz razgovora s bivšim studentima i Samoanalize pokazuju da su diplomanti uključeni u proces izmjene kurikuluma studijskih programa i da se pozivaju da drže razna popularno-znanstvena predavanja koja su otvorena za javnost ili gostujuća predavanja u okviru pojedinih kolegija.

#### **Ocjena kvalitete**

Visoka razina kvalitete

## **IV Nastavnički i institucijski kapaciteti**

### **4.1. Visoko učilište osigurava odgovarajuće nastavničke kapacitete.**

#### **Analiza**

U veljači 2020., FFOS je imao 148 nastavnika, od kojih 29 redovitih profesora (13 u trajnom zvanju), 25 izvanrednih profesora, 52 docenta, 7 poslijedoktoranada, 19 asistenata, 4 viša predavača, 2 predavača, 5 viših lektora i 5 lektora. Od ukupno 106 nastavnika u znanstveno-nastavnom zvanju, njih 87 ima izbor iz humanističkog područja, 17 iz društvenog područja, jedan iz prirodnih i jedan iz tehnički znanosti. Na FFOS-u ima 119 doktora znanosti. Ukupan broj nastavnika u proteklom je pet godina u blagom usponu, dok broj studenata u istom razdoblju pokazuje blago opadanje je neznatno smanjen. Akademske godine 2018./2019., apsolutni broj studenata bio je 1367, što predstavlja pad od oko 6 % od 2014./2015. Ukupni omjer redovitih i izvanrednih nastavnika i studenata iznosi približno 1:10 ili 1: 9, što je vrlo dobra brojka.

Tijekom posljednjih pet godina, pokrivenost nastave vlastitim kadrom bila je između 93-96 %; mala varijabilnost rezultat je uvođenja novih studijskih programa. Najnovija dostupna vrijednost je iz godine 2018./2019., kada je iznosila 94,28 %.

Prema podacima iz tablice Analiza uvjeta izvođenja studijskih programa, sastavljene 1. listopada 2020., omjer nastavnika i studenata iznosi 11,61, odnosno 10,17 ako se uključe i suradnici (pri čemu se broj redovnih studenata množi s koeficijentom 1, a broj izvanrednih studenata s koeficijentom 0,5; kada je riječ o nastavnicima, broj redovitih nastavnika množi se s koeficijentom 1, a broj suradnika koji sudjeluju u nastavnim aktivnostima s koeficijentom 0,5). Svi nastavnici navedeni u tablici imenovani su u znanstveno-nastavna / umjetničko-nastavna zvanja, nastavnici imenovani u nastavna zvanja i predavači. Prema istom dokumentu, pokrivenost nastavnih obveza je zadovoljavajuća i kreće se od 48 % (to je slučaj samo za jedan studijski program gdje je pokrivenost blizu praga od 50 %) do 99 % (kada su računaju nastavnici imenovani u znanstveno-nastavna i nastavna zvanja te predavači). Iz navedenog se može zaključiti da je omjer studenata i redovitih nastavnika na visokom učilištu primjereno za kvalitetno studiranje.

Deset (10) redovitih profesora u stalnom zvanju stalno je zaposleno, a Fakultet ima i tri (3) vanjska suradnika imenovana u isto znanstveno-nastavno zvanje. Devet (9) redovitih profesora stalno je zaposleno, a u isto su zvanje imenovana dva (2) vanjska suradnika; osim toga, na Fakultetu je zaposleno 29 izvanrednih profesora i 53 docenta. Prema tablici 4.3. (Analitički dodatak Samoanalizii), opterećenje nastavnika kreće se od 0 do 585 radnih sati godišnje po nastavniku, što u prosjeku iznosi 300 sati, odnosno puno nastavno opterećenje.

Iako je omjer nastavnika i studenata općenito dobar, broj visokokvalificiranih nastavnika nije primjeren u svim znanstvenim područjima, kao što je već spomenuto u Izvješću o reakreditaciji iz 2014. Općenito, formalna razina kvalifikacija nastavnika iz društvenih znanosti je niža nego u humanističkim znanostima, ali i tamo se čini da nedostaje kvalificiranih nastavnika koji su specijalizirani za madžarski jezik i književnost, filozofiju i povijest (osobito antičku povijest), gdje nisu svi nastavnici kvalificirani za kolegije koje drže. Članovima Stručnog povjerenstva čini se očitim da se ovaj problem ne može riješiti na razini Sveučilišta, jer je on uglavnom rezultat nacionalne sveučilišne politike.

Prema komentarima nastavnika, nastavno opterećenje u skladu je s zakonodavnim okvirom i kolektivnim ugovorom, no spomenuto je da je ukupno radno opterećenje (koje uključuje administrativne zadatke) ponekad dosta veliko na početku semestra.

### **Preporuke za poboljšanje**

Poboljšanja ne može provesti samo Sveučilište, ali bilo bi dobro da pokušaju dobiti nastavne djelatnike koji su specijalizirani za gore spomenuta polja. Studijski programi iz stranih jezika trebali bi se usmjeriti na znatno drugičiju razinu kompetencija studenata na početku studija.

### **Ocjena kvalitete**

Zadovoljavajuća razina kvalitete

## **4.2. Zapošljavanje, napredovanje i reizbor nastavnika temelje se na objektivnim i transparentnim postupcima koji uključuju vrednovanje izvrsnosti.**

### **Analiza**

Zapošljavanje i napredovanje nastavnika slijede opće propise znanstvene politike u Hrvatskoj. Postupci ocjenjivanja izvrsnosti su transparentni. Vrlo pozitivna praksa koja podupire izvrsnost u nastavi je kontinuirano vrednovanje svih nastavnika i kolegija jednom u semestru. Čini se da je nastavno osoblje u pravilu (uz neke iznimke koje su već spomenute) dobro obučeno i kvalificirano te visoko motivirano.

FFOS je razvio mehanizme kontinuirane kontrole kvalitete kako bi podigao razinu planiranja, vrednovanja i napredovanja te implementacije zajedničkih vrijednosti i ciljeva u nastavi, kao i u istraživanju i svim ostalim djelatnostima Fakulteta. Ti mehanizmi slijedi Standarde i smjernice za osiguranje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja i pravne postavke hrvatske sveučilišne politike. Sveučilište u Osijeku je 2016. godine za svoj učinkoviti sustav poboljšanja kvalitete prepoznat od strane Agencije za znanost i visoko obrazovanje, a 2018. nagrađen poveljom Hrvatskog

društva za kvalitetu za poseban doprinos u edukaciji i promociji kvalitete.

### **Preporuke za poboljšanje**

Zapošljavanje novih nastavnika trebalo bi se posebno usmjeriti na ona nastavna područja u kojima nedostaje kvalificiranih djelatnika (kao što je prethodno spomenuto), npr. društvene znanosti, mađarski jezik, antička povijest i filozofija. Na studiju filozofije je potrebno proširiti i razraditi raspon tema koje se pokrivaju u nastavi.

### **Ocjena kvalitete**

Zadovoljavajuća razina kvalitete

## **4.3. Visoko učilište pruža podršku nastavnicima u njihovu profesionalnom razvoju.**

### **Analiza**

Prema izjavama nastavnih djelatnika, nastavnici imaju dobru podršku za svoj profesionalni razvoj. Dapače, Sveučilište ima niz mlađih i visoko motiviranih nastavnika, svojih diplomanata, koji su posebno uključeni u studijske programe. Sveučilište podržava međunarodnu razmjenu, a nastavnike se potiče da sudjeluju u međunarodnim programima mobilnosti, projektima i mrežama. Tijekom posljednjih pet godina, nastavno osoblje FFOS-a ostvarilo je 35 nastavnih boravaka na drugim znanstvenim institucijama u trajanju do tri mjeseca, a četiri boravka u inozemstvu radi istraživanja, od čega dva dulje od tri mjeseca. Od 54 inozemna znanstvenika koji su predavali na FFOS-u, njih 20 tu je provelo više od tri mjeseca, a dvije su osobe došle da na FFOS-u provode istraživački rad.

Prema tablici 4.5. iz Analitičkog dodatka Samoanalizi, dolazna mobilnost nastavnika otprilike je jednaka odlaznoj mobilnosti, što potvrđuje da Visoko učilište potiče mobilnost i nastavnicima pruža priliku da poboljšaju svoje kompetencije.

### **Ocjena kvalitete**

Visoka razina kvalitete

## **4.4. Prostor, oprema i cjelokupna infrastruktura (laboratoriji, informatička služba, radilišta i sl.) odgovarajući su za provedbu studijskih programa i osiguravaju postizanje predviđenih ishoda učenja te realizaciju znanstvene/umjetničke i stručne djelatnosti.**

### **Analiza**

Tijekom preliminarnog posjeta Fakultetu, u zgradi su se izvodili radovi za proširenje prostora. Nakon što je knjižnica 2019. g. preseljena u drugu zgradu, na prvom katu glavne zgrade Fakulteta uređene su dvije učionice. Podrum stare studentske kantine (70

m<sup>2</sup>) pretvoren je u laboratorij za potrebe svih fakultetskih odsjeka (fonetski laboratorij, laboratorij za potrebe psihologa itd.). Svaka je učionica opremljena računalnom opremom, a postoji i nekoliko specijaliziranih računalnih učionica. Posjet Visokom učilištu pokazao je da je neki nastavni i istraživački laboratoriji nisu dostupni za osobe u invalidskim kolicima zbog nedostatka rampi za invalidska kolica ili sličnog rješenja.

### Preporuke za poboljšanje

Uprava bi trebala osigurati da studenti s invaliditetom mogu sami pristupiti svim učionicama i prostorijama za istraživanje.

### Ocjena kvalitete

Zadovoljavajuća razina kvalitete

## 4.5. Knjižnica i njezina opremljenost te pristup dodatnim sadržajima osiguravaju dostupnost literature i knjižničkih usluga za potrebe kvalitetna studiranja i kvalitetne znanstveno-nastavne/umjetničko-nastavne djelatnosti.

### Analiza

Knjižnica je spomenuta kao jedan od glavnih problema Fakulteta u posljednjem izvješću o reakreditaciji, jer nije bilo dovoljno radnog prostora za studente. Godine 2019. knjižnica se preselila u novu zgradu i situacija je sada puno bolja nego prije – 44,529 m<sup>2</sup>, skladišni prostor od 20,760 m<sup>2</sup> za više od 66 000 knjiga i dvije čitaonice smještene na prvom katu s 52 radna mjesta za studente. Iako je ovo vidljivi napredak, situacija još uvijek nije u potpunosti zadovoljavajuća. Čitaonica je još uvijek premala, ali Fakultet je svjestan tog problema i radi na trajnom rješenju.

Knjižnica zapošljava pet visoko obrazovanih djelatnika i stalno proizvodi radne materijale za studente. Postoji nekoliko specijaliziranih računalnih učionica, a sve su učionice opremljene računalnom infrastrukturom.

Knjižnica, njezina oprema i pristup dodatnim sadržajima osiguravaju zahtjeve kvalitetnog studiranja i kvalitetne stručne i znanstvene djelatnosti. Kao što je navedeno u Samoanalizi, na dan 30. rujna 2019. ukupno stanje knjižnične građe prema pojedinačnim zbirkama iznosilo je 66378 primjeraka knjižnične građe, 4 jedinice neknjižne građe, 678 primjeraka AV-građe, 2243 primjeraka magistarskih i doktorskih radova, 3702 sveska uvezane periodike, 328 naslova stranih časopisa i 442 naslova domaćih časopisa.

Tijekom preliminarnog posjeta knjižnici, Povjerenstvo je doznalo da se knjižnična građa nabavlja u skladu s nastavnim planovima i programima te smjernicama za nabavu

knjižnične građe, a u suradnji s odsjecima i katedrama te u skladu s odobrenim financijskim sredstvima kao i donacijama od pojedinaca i institucija. U petogodišnjem razdoblju od 2015. do 2019., ukupno je nabavljeno 3297 knjiga u vrijednosti od 566.088,28 kuna i to: 2015. - 1257 knjiga (od toga 1043 obavezne literature) u vrijednosti od 167.868,14 kuna; 2016. - 752 knjiga (od toga 562 obavezne literature) u vrijednosti od 179.364,65 kn; 2017. - 557 knjiga (od toga 430 obvezne literature) u vrijednosti od 82.160,14 kn; 2018. - 460 knjiga (od toga 341 obavezne literature) u vrijednosti od 81.856,57 kn; 2019. - 271 knjiga (od toga 180 obvezne literature) u vrijednosti od 54.838,51 kn. Štoviše, u spomenutom razdoblju pribavljeno je ukupno 98 primjeraka AV-građe u vrijednosti od 11.599,28 kn, i to: 2015. - 69 primjeraka u vrijednosti od 7.898,32 kn; 2016. - 15 primjeraka u vrijednosti od 1.982 kn; 2017. - 3 primjerka u vrijednosti od 185,03 kn; 2018. - 7 primjeraka u vrijednosti od 686,37 kn i 2019. - 4 primjerka u vrijednosti od 847,56 kn.

Fakultet je dostavio dokument kojim se potvrđuje kupnja literature za znanstvenoistraživački rad, a internetska stranica knjižnice nudi poveznice na nacionalne (ARA, DABAR, HRČAK itd.) i strane baze podataka (putem portala Nacionalne i sveučilišne knjižnice za svako znanstveno područje) kao i izvore na koje je Fakultet pretplaćen. To su baze podataka s punim tekstovima i korisnici im pristupaju pomoću licence Visokog učilišta.

Korisnici također imaju pristup *online* bazama podataka u pretplati Ministarstva znanosti i obrazovanja; tim se bazama podataka može pristupiti putem Portala elektroničkih izvora za hrvatsku akademsku i znanstvenu zajednicu. Pristup većini *online* baza podataka reguliran je rasponom IP adresa računala Fakulteta, dok drugi dio baza pripada skupini baza sa slobodnim pristupom kojima se može pristupiti od kuće uz pomoć *proxy* servera, a za spajanje na Scopus-a i Ebsco pomoću Shibboletha uz korištenje osobnog AAI korisničkog imena i lozinke. U razdoblju od 2015. do 2019. godine, FFOS je imao pristup pretplaćenim *online* bazama podataka Project Muse i Library & Information Science.

### **Preporuke za poboljšanje**

U knjižnici nema dovoljno mesta za rad studenata. Problem s čitaonicom trebalo bi riješiti preseljenjem knjižnice u novu zgradu.

### **Ocjena kvalitete**

Zadovoljavajuća razina kvalitete

#### **4.6. Visoko učilište racionalno upravlja financijskim resursima.**

##### **Analiza**

Čini se da se financijskim resursima dobro upravlja, iako su prihodi očito ograničeni, posebno za nastavu. Kako financijska sredstva ovise o političkim okolnostima, djeluju transparentno i dobro organizirano.

##### **Preporuke za poboljšanje**

Više sredstava za nastavne djelatnike, posebno u već spomenutim poljima mađarskog jezika, filozofije i (antičke) povijesti, bilo bi korisno za podizanje razine kvalitete. Fakultet bi trebao istražiti mogućnosti sponzorstva od strane gospodarstva ili drugih organizacija (naravno, u granicama hrvatskog zakonodavnog okvira).

##### **Ocjena kvalitete**

Zadovoljavajuća razina kvalitete

### **V Znanstvena/umjetnička djelatnost**

#### **5.1. Nastavnici i suradnici zaposleni na visokom učilištu posvećeni su postizanju višoke kvalitete i kvantitete znanstvenog istraživanja.**

##### **Analiza**

Čini se da su djelatnici svjesni značaja svojih znanstvenih aktivnosti i da su predani istraživanju i objavljivanju u visoko rangiranim forumima. Čak je ako uzmemo u obzir nekompatibilnosti i probleme u kvantificiranju publikacijskih aktivnosti u humanističkim znanostima (posebno što se tiče 'niskovolumnih' disciplina s tradicijom objavljivanja na jezicima koji nisu engleski - takve je publikacije teže objaviti u višim kategorijama), nema sumnje da je Fakultet u posljednjih pet godina jako pojačao svoje aktivnosti znanstvenog publiciranja. Kvaliteta i kvantiteta znanstvenih publikacija općenito su dobre, na nekim odsjecima i izvrsne, no postoje značajne razlike među odsjecima. Posebice na odsjeku za mađarski jezik, znanstvene aktivnosti ne daju mnogo dokaza o općenito teoretskoj, međunarodnoj ili interdisciplinarnoj ambiciji koja bi nadilazila domenu tradicionalnih studija mađarskog jezika i mađarskog govornog područja.

Fakultet aktivno podržava znanstveno objavljivanje i pisanje projektnih prijedloga. Osim toga, redovito prati aktivnosti znanstvenog publiciranja svojih djelatnika i pruža im financijske poticaje koji se, sudeći prema značajnom povećanju broja publikacija indeksiranih u međunarodnim bazama podataka kao i prema komentarima koje smo čuli od djelatnika Fakulteta prilikom posjeta Visokom učilištu, čine učinkoviti. To,

naravno, ne znači da poticaje ne bi trebalo razvijati kako bi se osigurala njihova učinkovitost i u budućnosti; povećano financiranje za istraživačke i izdavačke djelatnosti uvijek je dobrodošlo.

Fakultet sustavno vodi evidenciju publikacija i čini je dostupnom široj javnosti; osobne internetske stranice djelatnika sadrže poveznice na baze podataka (uglavnom CROSBI, zatim Google Scholar ili neke druge) s detaljnim bibliografskim podacima. Povjerenstvo je također dobilo pristup godišnjim izvješćima o publikacijama s detaljnim analizama publikacijskih aktivnosti Fakulteta.

Čini se da doktorske disertacije odražavaju glavne istraživačke aktivnosti i fokusna područja Visokog učilišta, kao što su kognitivna lingvistika i semantika na poslijediplomskom studiju lingvistike (daleko najproduktivniji u smislu kvantitete). Neke od doktorskih disertacija obranjenih u posljednjih par godina napisali su djelatnici Fakulteta, koji su također, zajedno s doktorandima, koautori brojnih članaka. Nije sasvim jasno zašto se broj obranjenih doktorskih disertacija smanjio u posljednje dvije godine; bez informacije o broju disertacije koje su trenutno u pripremi, Povjerenstvo ne može reći hoće li ovaj trend biti preokrenut u bliskoj budućnosti.

U petogodišnjem razdoblju koje se vrednuje, nastavnici i suradnici Visokog učilišta sudjelovali su na brojnim konferencijama, proizvevši ukupno 648 konferencijskih izlaganja koja su objavljene u raznim zbornicima, te organizirali ili sudjelovali u organiziranju 43 konferencije. Većina organiziranih konferencija bila je na nacionalnoj razini, ali čini se da se broj i opseg međunarodnih konferencija povećava, što ukazuje na ozbiljne napore na intenziviranju istraživačkih aktivnosti i na ovom području.

### **Preporuke za poboljšanje**

Stručno povjerenstvo preporučuje poklanjanje dodatne pažnje i podrške intenziviranju publikacijskih aktivnosti u međunarodno priznatim, visoko rangiranim časopisima kao i međunarodne znanstvene suradnje na cijelom Fakultetu, kako bi se osiguralo da nijedan odsjek ne zaostaje za ostalima.

### **Ocjena kvalitete**

Zadovoljavajuća razina kvalitete

## **5.2. Visoko učilište dokazuje društvenu relevantnost svojih znanstvenih, stručnih i umjetničkih istraživanja i prijenosa znanja.**

### **Analiza**

Pitanja o tome jesu li i kako se potrebe društva i tržišta rada uzimaju u obzir prilikom

planiranja istraživačkih aktivnosti više je puta postavljano tijekom posjeta Visokom učilištu. Stručno povjerenstvo dobilo je vrlo pozitivan dojam o osviještenosti djelatnika i voditelja odsjeka po pitanju društvene važnosti njihovih aktivnosti unutar i izvan akademske zajednice, posebno u regionalnim okvirima i suradnjama. Aspekti od društvenog značaja - na primjer, manjinski jezici i višejezičnost, međugrupni odnosi i društveni sukobi, učenje i obrazovanje - imaju središnju ulogu u istraživačkim projektima, a potrebe društva i tržište rada se prate i razmatraju.

Što se tiče sustava potpore za istraživanje i prijenos znanja, ovdje su relevantni i sustav poticaja za znanstvena objavljivanja i potpora u pisanju projektnih prijava (vidjeti standard 5.1.). Fakultet je imao aktivnu i očito uspješnu suradnju s lokalnim školama na razvijanju programa za obrazovanje učitelja, kao i projekte povezane s informacijskim i komunikacijskim tehnologijama.

Fakultet organizira i sudjeluje u brojnim manifestacijama za popularizaciju znanosti. Pokrenuo je vlastitu seriju predavanja o popularizaciji znanosti (Otvoreni četvrtak), a brojni djelatnici i suradnici sudjelovali su i u drugim popularizacijskim aktivnostima. Mnogi su nastavnici i suradnici Fakulteta aktivni članovi nacionalnih i regionalnih znanstvenih udruženja i stručnih tijela.

### Ocjena kvalitete

Visoka razina kvalitete

## 5.3. Znanstvena/umjetnička i stručna postignuća visokog učilišta prepoznata su u nacionalnim i međunarodnim okvirima.

### Analiza

Nastavnici i suradnici Fakulteta dobitnici su brojnih nagrada. Većina njih su državne ili regionalne nagrade koje dodjeljuju upravna tijela i nacionalna znanstvena ili kulturna udruženja, ali nekoliko publikacija i prezentacija također je bilo prepoznato u vezi s međunarodnim konferencijama ili projektima.

Djelatnici i odsjeci Fakulteta aktivno su sudjelovali ili čakinicirali brojne nacionalne i međunarodne istraživačke suradnje, od kojih su neke na visokoj međunarodnoj razini (EU FP 7, COST). Međutim, postoje značajne razlike između odsjeka (vidjeti točku 5.1.).

U vrednovanom razdoblju, nastavnici Fakulteta održali su ukupno 76 pozvanih ili plenarnih predavanja na konferencijama, većinom nacionalnima. Sudjelovali su u uređivanju brojnih znanstvenih časopisa, domaćih i međunarodnih, ili su bili članovi uredničkih odbora.

Sve u svemu, razina nacionalnog i međunarodnog priznanja znanstvenih dostignuća Fakulteta je zadovoljavajuća i pokazuje da Fakultet ozbiljno teži jačoj reputaciji u nacionalnom i međunarodnom kontekstu, ali još uvijek ima prostora za poboljšanje. Posebno treba napomenuti da je većina nagrada, priznanja i članstava na nacionalnoj razini, a čini se i da sudjelovanje u najvišim međunarodnim suradnjama i konferencijama počiva na ramenima malog broja osoba.

### Preporuke za poboljšanje

Trebalo bi intenzivirati sudjelovanje u međunarodnim suradnjama i konferencijama te ciljati na višu međunarodnu razinu (vidjeti standard 5.1.).

### Ocjena kvalitete

Zadovoljavajuća razina kvalitete

## 5.4. Znanstvena/umjetnička djelatnost visokog učilišta održiva je i razvojna.

### Analiza

Fakultet ima strateški program znanstvenih istraživanja u kojem su detaljno opisani strateški ciljevi i operativni planovi, koji se temelje na jasno formuliranoj misiji i viziji budućeg razvoja. Program osigurava održivi okvir za konkretne istraživačke projekte i aktivnosti i pokazuje jasnu težnju za poboljšanjem. Posebno je pohvalno sustavno praćenje provedbe strateškog programa istraživanja koje je provedeno 2018. godine.

Čini se da su resursi za znanstvene aktivnosti dovoljni, ali mogli bi se i poboljšati. Očito je da mnogi djelatnici Fakultete smatraju da je stvaranje vlastitog Znanstvenog fonda vrlo dobrodošla inovacija. Međutim, ti su resursi ograničeni i ne mogu zamijeniti pravo financiranje projekata. Uz to, čini se da se struktura i izdvajanja unutar Znanstvenog fonda mijenjaju iz godine u godinu, što znanstvenicima otežava planiranje znanstvenih aktivnosti.

Poticaji su provedeni u obliku financiranja unutarnjih istraživanja za manje projekte, putovanje ili objavljivanje i posebne nagrade za znanstvena dostignuća. Sve u svemu, vidjeli smo jasnu i hvale vrijednu težnju za poboljšanjem što se tiče planiranja i upravljanja istraživačkim resursima.

### Preporuke za poboljšanje

Iako je pozitivno to što je Znanstveni fond fleksibilan instrument koji se mijenja u skladu s potrebama istraživača, to također otežava planiranje znanstvenih aktivnosti. Dobro je povremeno provoditi revizije Fonda, ali ne svake godine (str. 89 u Samoanalizi, Znanstveni fond 2019. i 2020.). Nadalje, Znanstveni fond (2020. godine) nije uključivao

financiranje istraživanja doktoranda (osim redovitih studenata/ asistenata), što je važan aspekt znanstvenog razvoja koji bi se trebao odnositi na sve doktorande, ako je moguće.

### Ocjena kvalitete

Zadovoljavajuća razina kvalitete

## **5.5. Znanstvena/umjetnička i stručna aktivnost i postignuća visokog učilišta unapređuju nastavni proces.**

### Analiza

Prostor i oprema nabavljena u istraživačke svrhe također se koriste u nastavi na svim razinama. Fakultet pokazuje hvalevrijedan interes za povećanje studentskog sudjelovanja u istraživačkim projektima i aktivnostima, a studenti su aktivno uključeni i u popularizacijske aktivnosti. Istraživački interesi i teme nastavnika odražavaju se u nastavi, a nastavnici mogu primjenjivati tekuće istraživačke projekte u svojim kolegijima.

Sve u svemu, bliska i organska veza između istraživanja i nastave očito je jedna od najvećih prednosti Fakulteta kao relativno male i karakteristično regionalne ustanove. Međutim, i ovdje postoje razlike između odsjeka, a problemi u kvaliteti nastave također mogu utjecati na mogućnosti konstruktivnog uključivanja studenata u istraživački rad. .

### Ocjena kvalitete

Visoka razina kvalitete

## PRILOZI

### 1. Sažetak ocjena kvalitete – tablice

<i>Ocjena razine kvalitete po temama</i>				
<i>Naziv teme</i>	Nezadovoljavajuća razina kvalitete	Minimalna razina kvalitete	Zadovoljavajuća razina kvalitete	Visoka razina kvalitete
<i>I. Interno osiguravanje kvalitete i društvena uloga visokog učilišta</i>				X
<i>II. Studijski programi</i>			X	
<i>III. Nastavni proces i podrška studentima</i>			X	
<i>IV. Nastavnički i institucijski kapaciteti</i>			X	
<i>V. Znanstvena/umjetnička djelatnost</i>			X	

### *Ocjena razine kvalitete po standardima*

<i>I. Interno osiguravanje kvalitete i društvena uloga visokog učilišta</i>	<i>Nezadovoljavajuća razina kvalitete</i>	<i>Minimalna razina kvalitete</i>	<i>Zadovoljavajuća razina kvalitete</i>	<i>Visoka razina kvalitete</i>
1.1. Visoko je učilište uspostavilo funkcionalan sustav unutarnjeg osiguranja kvalitete.				X
1.2. Visoko učilište primjenjuje preporuke za unaprijeđenje kvalitete iz ranije provedenih vrednovanja.				X
1.3. Visoko učilište podupire akademski integritet i slobode, sprječava sve oblike neetičnog ponašanja, netolerancije i diskriminacije.			X	
1.4. Visoko učilište osigurava dostupnost informacija o važnim aspektima svojih aktivnosti (nastavnoj, znanstvenoj/umjetničkoj i društvenoj ulozi).			X	
1.5. Visoko učilište razumije i potiče razvoj svoje društvene uloge.				X
1.6 Programi cjeloživotnog učenja koje visoko učilište izvodi usklađeni su sa strateškim ciljevima i misijom visokog učilišta te društvenim potrebama				X

## *Ocjena razine kvalitete po standardima*

<i>II. Studijski programi</i>	<i>Nezadovoljavajuća razina kvalitete</i>	<i>Minimalna razina kvalitete</i>	<i>Zadovoljavajuća razina kvalitete</i>	<i>Visoka razina kvalitete</i>
2.1. Opći ciljevi svih studijskih programa u skladu su s misijom i strateškim ciljevima visokog učilišta te društvenim potrebama.				X
2.2. Predviđeni ishodi učenja studijskih programa koje visoko učilište izvodi odgovaraju razini i profilu kvalifikacija koje se njima stječu.			X	
2.3. Visoko učilište dokazuje postignuće predviđenih ishoda učenja na studijskim programima koje izvodi.			X	
2.4. Postupci planiranja, predlaganja i prihvatanja novih te revizije ili ukidanja postojećih programa uključuju povratne informacije studenata, poslodavaca, strukovnih udruženja, alumnija.				X
2.5. Visoko učilište osigurava usklađenost ECTS bodova sa stvarnim studentskim opterećenjem.			X	
2.6. Studentska je praksa sastavni dio studijskih programa (gdje je primjenjivo).				X

### *Ocjena razine kvalitete po standardima*

<i>III. Nastavni proces i podrška studentima</i>	<i>Nezadovoljavajuća razina kvalitete</i>	<i>Minimalna razina kvalitete</i>	<i>Zadovoljavajuća razina kvalitete</i>	<i>Visoka razina kvalitete</i>
3.1. Uvjeti za upis ili nastavak studija usklađeni su sa zahtjevima studijskog programa, jasni su, objavljeni i dosljedno se primjenjuju.				X
3.2. Visoko učilište prikuplja i analizira podatke o napredovanju studenata na studiju i na temelju njih osigurava kontinuitet studiranja i završnost studenata.			X	
3.3. Visoko učilište osigurava poučavanje usmjereni na studenta.				X
3.4. Visoko učilište osigurava odgovarajuću podršku studentima.			X	
3.5. Visoko učilište osigurava podršku studentima iz ranjivih i podzastupljenih skupina.			X	
3.6. Visoko učilište omogućava studentima stjecanje međunarodnog iskustva.				X
3.7. Visoko učilište osigurava povoljne uvjete za studiranje inozemnih studenata.			X	
3.8. Visoko učilište osigurava objektivno i dosljedno vrednovanje i ocjenjivanje studentskih postignuća.		X		
3.9. Visoko učilište izdaje diplomu i dopunske isprave o studiju u skladu s odgovarajućim propisima.				X
3.10. Visoko učilište vodi brigu o zapošljivosti studenata nakon studija.				X

### *Ocjena razine kvalitete po standardima*

<i>IV. Nastavnički i institucijski kapaciteti</i>	<i>Nezadovoljavajuća razina kvalitete</i>	<i>Minimalna razina kvalitete</i>	<i>Zadovoljavajuća razina kvalitete</i>	<i>Visoka razina kvalitete</i>
4.1. Visoko učilište osigurava odgovarajuće nastavničke kapacitete.			X	
4.2 Zapošljavanje, napredovanje i reizbor nastavnika temelje se na objektivnim i transparentnim postupcima koji uključuju vrednovanje izvrsnosti.			X	
4.3. Visoko učilište pruža podršku nastavnicima u njihovu profesionalnom razvoju.				X
4.4. Prostor, oprema i cijelokupna infrastruktura (laboratorijska, informatička služba, radilišta i sl.) odgovarajući su za provedbu studijskih programa i osiguravaju postizanje predviđenih ishoda učenja te realizaciju znanstvene/umjetničke i stručne djelatnosti.			X	
4.5. Knjižnica i njezina opremljenost te pristup dodatnim sadržajima dostupnost literature i knjižničkih usluga za potrebe kvalitetna studiranja i kvalitetne znanstveno-nastavne/umjetničko-nastavne djelatnosti.			X	
4.6. Visoko učilište racionalno upravlja finansijskim resursima.			X	

<i>Ocjena razine kvalitete po standardima</i>				
<i>V. Znanstvena/umjetnička djelatnost</i>	<i>Nezadovoljavajuća razina kvalitete</i>	<i>Minimalna razina kvalitete</i>	<i>Zadovoljavajuća razina kvalitete</i>	<i>Visoka razina kvalitete</i>
5.1. Nastavnici i suradnici zaposleni na visokom učilištu posvećeni su postizanju visoke kvalitete i kvantitete znanstvenog istraživanja.			X	
5.2. Visoko učilište dokazuje društvenu relevantnost svojih znanstvenih, stručnih i umjetničkih istraživanja i prijenosa znanja.				X
5.3. Znanstvena/umjetnička i stručna postignuća visokog učilišta prepoznata su u nacionalnim i međunarodnim okvirima.			X	
5.4. Znanstvena/umjetnička djelatnost visokog učilišta održiva je i razvojna.			X	
5.5. Znanstvena/umjetnička i stručna aktivnost i postignuća visokog učilišta unaprjeđuju nastavni proces.				X



agencija za znanost i visoko obrazovanje

## 2. Protokol posjeta

### ***Edukacija članova stručnog povjerenstva u virtualnom okruženju / Education of Panel members in virtual form***

	Srijeda, 14. listopada 2020.	Wednesday, 14 <sup>th</sup> October 2020
<b>12:50 -13:00</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Spajanje na poveznicu (link) ZOOM</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Joining the ZOOM meeting via the link</li></ul>
<b>13:00 -</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Predstavljanje AZVO-a</li><li>• Predstavljanje sustava visokog obrazovanja u RH</li><li>• Postupak reakreditacije</li><li>• Standardi za vrednovanje kvalitete</li><li>• Kako napisati Završno izvješće</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Presentation of ASHE</li><li>• Overview of the higher education system in Croatia</li><li>• Re-accreditation procedure</li><li>• Standards for the evaluation of quality</li><li>• How to write the Final report</li></ul>

### ***Priprema članova stručnog povjerenstva za sastanke s visokim učilištem u virtualnom okruženju/Education of Panel members for the meetings with HEI in virtual form***

	Ponedjeljak, 19. listopada 2020.	Monday, 19 <sup>th</sup> October 2020
<b>09:50 -10:00</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Spajanje na poveznicu (link) ZOOM</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Joining the ZOOM meeting via the link</li></ul>
<b>10:00 -</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Priprema povjerenstva za posjet visokom učilištu (rasprava o Samoanalizi i popratnim dokumentima)</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Preparation of the Expert Panel members for the site visit (discussion on the SER and supporting documents )</li></ul>

**Preliminarni posjet Stručnog povjerenstva visokom učilištu / Preliminary site-visit of Expert Panel members to the HEI**

	Utorak, 20. listopada 2020.	Tuesday, 20 <sup>th</sup> October 2020	Prezime i ime sudionika Surname and name of the participants
<b>8:50- 9:00</b>	Spajanje dijela članova Povjerenstva na poveznicu (link) ZOOM	Joining the part of the Expert Panel members to the ZOOM meeting via link	
<b>9:00 - 10:00</b>	Sastanak članova stručnog povjerenstva s dekanom i prodekanima	Meeting of Expert Panel members with the Dean and Vice-Deans	
<b>10:00 - 11:00</b>	Sastanak članova stručnog povjerenstva s Povjerenstvom za osiguravanje i unaprjeđivanje kvalitete	Meeting of Expert Panel members with the Quality Assurance Committee	
<b>11:00 - 12:30</b>	<b>Analiza dokumenata</b>	<b>Document analysis</b>	<i>Foreign Expert Panel members can join via Zoom</i>
<b>12:30 - 14:00</b>	<b>Obilazak fakulteta</b> (predavaonice, informatičke ucionice, knjižnica, studentske službe) <b>i prisustvovanje nastavi</b>	<b>Tour of the Faculty</b> (classrooms, computer classrooms, library, student services) <b>and participation in teaching classes</b>	
<b>14:00 -</b>	Radni ručak, povratak domaćih članova povjerenstva u Zagreb	Working Lunch, return of Croatian Expert Panel members to Zagreb	

**Prvi dan reakreditacije u virtualnom okruženju / First day of re-accreditation in virtual form**

	Srijeda, 21. listopada 2020.	Wednesday, 21 October 2020	Prezime i ime sudionika Surname and name of the participants
<b>9:50 - 10:00</b>	Spajanje na poveznicu (link) ZOOM	Joining ZOOM meeting via the link	
<b>10:00 - 10:30</b>	Sastanak članova stručnog povjerenstava, diskusija o zapažanjima i impresijama s preliminarnog posjeta, priprema za sastanke s dionicima visokog učilišta	Meeting of Expert Panel members, discussion on observations and impressions from the preliminary site-visit, preparation for the meetings with HEI stakeholders	
<b>10:30 - 11:15</b>	Sastanak članova stručnog povjerenstava s prodekanom za nastavu i studente i prodekanom za studijske programme i cjeloživotno učenje	Meeting of Expert Panel members with vice dean for academic affairs and vice dean for study programmes and LLL	
<b>11:15 - 11:30</b>	<i>Pauza</i>	<i>Break</i>	
<b>11:30 - 12:30</b>	Sastanak članova stručnog povjerenstva s voditeljima studijskih programa	Meeting of Expert Panel members with study programme coordinators	
<b>12:30 - 13:30</b>	<i>Pauza, Interni sastanak članova stručnog povjerenstava</i>	<i>Break, Internal meeting of the Panel members</i>	
<b>13:30- 14:15</b>	Sastanak s nastavnicima (u	Meeting with full-time employed	

	stalnom radnom odnosu, osim onih na rukovodećim mjestima)	teachers, except those in managerial positions	
<b>14:15 – 14:30</b>	<i>Pauza</i>	<i>Break</i>	
<b>14:30 – 15:15</b>	Organizacija dodatnog sastanka o otvorenim pitanjima – prema potrebi	Organisation of an additional meeting on open questions, if needed	
<b>15:15 –</b>	Interni sastanak članova stručnog povjerenstva – osvrt na prvi dan i priprema za drugi dan	Internal meeting of the Expert Panel members – comment on the first day and preparation for the second day	

**Drugi dan reakreditacije u virtualnom okruženju / Second day of re-accreditation in virtual form**

	Četvrtak, 22. listopada 2020.	Thursday, 22 October 2020	Prezime i ime sudionika Surname and name of the participants
<b>9:00 – 9:30</b>	Spajanje na poveznicu (link) ZOOM i kratki interni sastanak stručnog povjerenstva	Joining ZOOM meeting via the link and a short internal meeting of the Expert Panel members	
<b>9:30 – 10:15</b>	Sastanak s: <ul style="list-style-type: none"> <li>• Voditeljem Psihološkog savjetovališta za studente Sveučilišta</li> </ul>	Meeting with: <ul style="list-style-type: none"> <li>• Head of Psychological Counseling Centre</li> <li>• Head of Centre for Didactics and Teaching Methodology Research</li> </ul>	

	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Voditeljem Centra za metodičko-didaktička istraživanja</li> <li>• Voditelj programa cjeloživotnog učenja Pedagoško-psihološko-didaktičko-metodička izobrazba (PPDM)</li> <li>• Voditeljem Centra za karijere</li> <li>• ECTS koordinatorom</li> <li>• ERASMUS koordinatorom</li> <li>• Glasnogovornikom Fakulteta</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Head of Lifelong Learning Programme in Pedagogical, Psychological, Didactic and Methodological Training</li> <li>• Head of Career Centre</li> <li>• ECTS Coordinator</li> <li>• ERASMUS Coordinator</li> <li>• Faculty Spokesperson</li> </ul>	
<b>10:15 – 10:30</b>	<i>Pauza</i>	<i>Break</i>	
<b>10:30 – 11:30</b>	Sastanak sa studentima	Meeting with students	
<b>11:30 – 11:45</b>	<i>Pauza</i>	<i>Break</i>	
<b>11:45 – 12:30</b>	Sastanak s alumnijima (bivši studenti koji nisu zaposlenici visokog učilišta) i vanjskim dionicima	Meeting with Alumni (former students who are not employed by the HEI) and External Stakeholders	

<b>12:30 - 13:30</b>	<i>Pauza</i>	<i>Break</i>	
<b>13:30 - 14:15</b>	Organizacija dodatnog sastanka o otvorenim pitanjima – prema potrebi	Organisation of an additional meeting on open questions, if needed	
<b>14:15 -</b>	Interni sastanak članova stručnog povjerenstva – osvrt na drugi dan i priprema za treći dan	Internal meeting of the Expert Panel members – comment on the second day and preparation for the third day	

**Treći dan reakreditacije u virtualnom okruženju / Third day of re-accreditation in virtual form**

	<b>Petak, 23. listopada 2020.</b>	<b>Friday, 23 October 2020</b>	<b>Prezime i ime sudionika Surname and name of the participants</b>
<b>9:40 - 10:10</b>	Spajanje na poveznicu (link) ZOOM i kratki interni sastanak stručnog povjerenstva	Joining ZOOM meeting via the link and a short internal meeting of the Expert Panel	
<b>10:10 - 10:50</b>	Sastanak članova stručnog povjerenstava s prodekanom za znanost i međunarodnu suradnju	Meeting with the Vice-Dean for Research and International Cooperation	
<b>10:50 - 11:00</b>	<i>Pauza</i>	<i>Break</i>	
<b>11:00 - 11:40</b>	Sastanak s voditeljima znanstvenih projekata	Meeting with the Heads of research projects	

<b>11:40 - 11:50</b>	<i>Pauza</i>	<i>Break</i>	
<b>11:50 - 12:30</b>	Sastanak s asistentima i poslijedoktorandima	Meeting with Teaching Assistants and postdoctoral researchers	
<b>12:30 - 13:00</b>	Interni sastanak članova stručnog povjerenstva	Internal meeting of the Expert Panel members	
<b>13:00 - 13:30</b>	Organizacija dodatnog sastanka o otvorenim pitanjima – prema potrebi	Organisation of an additional meeting on open questions, if needed	
<b>13:30 - 13:45</b>	Završni sastanak s dekanom i prodekanima	Exit meeting with the Dean and Vice-Deans	
<b>13:45 -</b>	Sastanak članova stručnog povjerenstva – ocjenjivanje prema standardima kvalitete	Internal meeting of the Expert Panel members – assessment according to quality standards	



## SAŽETAK

Stručno povjerenstvo želi zahvaliti dekanu i njegovim kolegama na Filozofskom fakultetu Sveučilišta J.J. Strossmayera u Osijeku na suradnji i osiguravanju da sastanci tijekom postupka reakreditacije budu informativni i da se održavaju na vrijeme. Iako Stručno povjerenstvo zbog pandemije Covid-19 nije moglo oputovati u prekrasnu Slavoniju kako bi se susrelo sa studentima, nastavnicima/znanstvenicima i upravom Fakulteta, svejedno smatra da smo stekli dobro razumijevanje snaga i izazova Fakulteta kroz čitanje Izvješća o samoanalizi i drugih pisanih dokaza kao i *online* sastanaka s dionicima Fakulteta. Posebno želimo zahvaliti Fakultetu na izvršnom Izvješću o samoanalizi koje je Povjerenstvu bilo od velike pomoći u vrednovanju različitih standarda i elemenata standarda koji su opisani u ovom izvješću.

Ukupna procjena Filozofskog fakulteta općenito je vrlo pozitivna, a sve ocjene koje je Povjerenstvo dalo za standarde ili elemente standarda donesene su jednoglasno.

Posebnu pohvalu zасlužuje fakultetski sustav osiguranja kvalitete koji je vrlo dobro opisan u Samoanalizi, a za koji je utvrđeno da je funkcionalan i učinkovit. Fakultet je očito uložio velike napore u provedbu poboljšanja nakon posljednjeg postupka reakreditacije, a ta su se poboljšanja uglavnom pokazala uspješnima. Za ostala četiri standarda ocjenjivanja, Stručno povjerenstvo pronašlo je mnoge hvalevrijedne inicijative, poput korištenja informacija od širokog kruga dionika u svrhu promjene i unapređenja studijski programi, izvrstan način na koji Fakultet prati i podržava studente u stjecanju međunarodnog iskustva, potpora za profesionalni razvoju nastavnika i svijest o društvenoj važnosti njihovoga rada. Sve su to primjeri visokokvalitetnog rada Fakulteta koji je usporediv - ili možda čak i bolji – s praksama visokih učilišta diljem Europe.

Kao i u svim postupcima vrednovanja, uvijek postoje elementi koji se mogu poboljšati. Stručno povjerenstvo utvrdilo je da posebni izazov za Fakultet trenutno predstavlja heterogenost kvalitete nastave i istraživanja među odsjecima. Iako je sveukupna kvaliteta nastave i istraživanja na Fakultetu ocijenjena zadovoljavajućom razinom kvalitete, trebalo bi uložiti dodatne napore u smanjivanje razlika u kvaliteti studija i istraživanja između pojedinih odsjeka i osigurati odgovarajuću razinu kvalificiranih djelatnika na svim studijskim programima. Stručno povjerenstvo također je vidjelo da je Fakultet svjestan nekih od ovih izazova, zbog čega smo sigurni da će se u nekoliko sljedećih godina pozabaviti preporukama za poboljšanje koje su navedene u ovom izvješću.

Na kraju, Stručno povjerenstvo želi zahvaliti koordinatorima iz AZVO-a Sandri Bezjak i

Davoru Juriću na pomoći tijekom sastanaka te pomoći i smjernicama tijekom sastavljanja ovog izvješća.